

Bir deneme

İsviçre, bu asırdaki demokrasi-lerin en demokratıdır. Çünkü o-rada sayıların kanun teklif et-meye hakları yoktur da, halkın doğrudan doğruya, bir kanunu istemeye yahut red etmeye hakkı vardır.

Eğer, elli bin kişinin imzasını toplar: «Şöyle bir kanun istiyoru-ruz!» diye hükümete müracaat ederseniz, hükümet hemen bu teklifi halka sunar ve onun fik-rini alır. Buna *referendum* derler. Referendum sonunda halkın çoğunun kabul ettiği şey kanun olur.

Geçenlerde, İsviçrede, sol dü-şünceli partilerin ön ayak olarak 330 bin imza ile hükümete ver-dikleri dilek halka soruldu. Halk fikrini söyledi, «Hayır» dedi.

Referenduma konan bahis İs-viçre için çok can alıcı bir nokta idi. Kısaca anlatalım:

Her memleket gibi, İsviçre de buhrandan kıvraniyor. Hem de, küçük yapıya, azıcık sayısına göre çok inliyor. Dışarı sattığı mallar dört yıl önceye nisbetle iki milyar altın franga yakın (yedi yüz milyon Türk lirası) azalmış. Memleket sekiz milyar borç altına girmiş. İşsizlik çoğalıyor. Saat ve çikolata fabrikaları kapanıyor. Yabancı gezginlerle zengin olan memlekette koskoca oteller bom-boş...

Bu derde çare arayanlar ara-sında, İsviçre frangını bugünkü altın eşitliğinden çıkarıp düşür-mek isteyenler de var. Bunun için de ekonomi işlerini, beş altı yıl dev-letin eline almasını, toprak ve ekim işlerine devletin düzen ver-mesini, işsizlere ve işçilere yar-dım edilmesini, sözün kısası, bu-hranı gidermek için ne gerekse bunların devlete yapılmasını ileri sürdüler: Güdümlü ekonomi, gü-dümlü para, yani tam devletçi-lik...

Sosyalist partilerin 300 binden fazla imza ile referenduma koy-durdukları bu ekonomi düzelti-mini İsviçreli 426 bine karşı 566 bin oyla reddettiler.

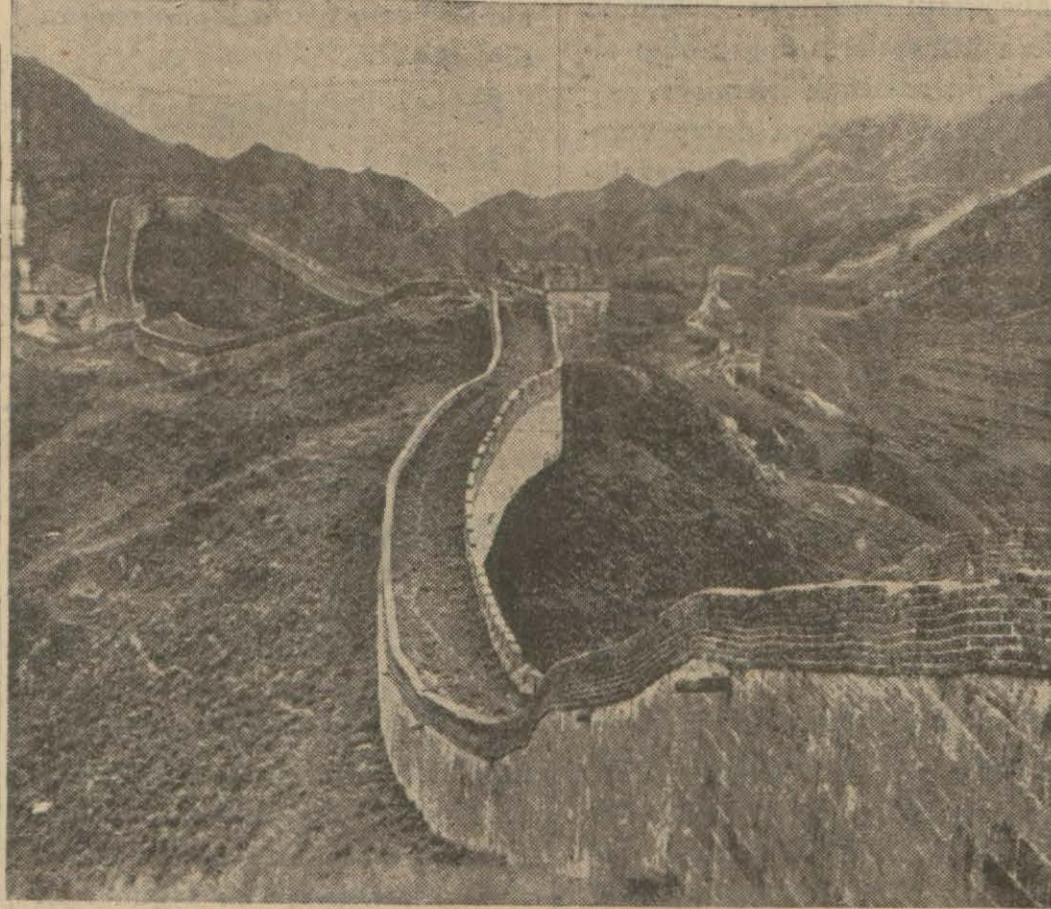
Demek oluyor ki, İsviçre halkı, devletçiliği istemedi, paranın dü-şürülmesinden yana çıkmadı.

Devletçiliği istemeyen Avrupa gazeteleri, bu sonucu büyük bir kazanç gibi gösteriyorlar. Fikri-mizce, bu referendum, büyük bir işaret. İsviçreyi tanıyanlar bi-ler ki, eğer İsviçre halkına, bun-dan üç beş yıl önce böyle bir şey sorulsaydı, 426,000 kişi değil, bir kişi bile evet demezdi. Rejim-leri ve ruhları tam demokrat olan İsviçreli, ekonomide koyu libe-raldirler. Çünkü hepsi zengindir, çalışkandır, açlık, yoksulluk tanı-mazlar, ve memleketlerine dışardan gezmeye gelenlerin getirdikleri paralarla zengin olmuşlardır. İs-viçrede yapılan bu deneme libe-ralleri sevindirmemelidir.

Memleket ekonomisinin kurulu-puna göre liberal düşünceli olma-ları lâzım gelen İsviçre halkının, en koyu devletçilik devrimi iste-nen bir referenduma 426,000 kişinin «evet» demesi, orada bile fikirlerde ve ruhlarda derin de-ğişiklik olduğunu gösterir. Bu de-ğişikliğe, dünya gidişini anlamak için dikkat etmek lâzımdır. — N. S.

Japonya 48 saat müddetle bir ulti-matom verdi

Şimali Çindeki Çin askerlerinin geri çekilmesini istiyor

Japonya'nın, kapısından girmeye hazırlandığı Çin seddi

Japonya iki yıl evvel Mançu-riye asker göndermiş ve kanlı muharebelerden sonra Çin kuvvet-lerini Seddi Çine kadar sürmüş-tü. Japonya bundan sonra Man-çuride himayesi altında bir hükü-met kurmuştu.

Dün gelen telgraflar Japonya-nın Çine bir ulti-matom vererek Çinin şimalinin Çin askerleri ta-rafından boşaltılmasını istediğini bildirmektedir. Boşaltılacak yer-ler arasında Pekin ve Tiyen Çin de vardır. Japonya'nın burada kendi nüfuzu altında ayrı bir hükümet kurmak istediği anlaşı-lıyor. Dün bu işe dair şu telgraflar gelmiştir:

Paris 8 — Populaire gazetesi Japonya'nın Çin üzerine el atma-ğa hazırlandığını söylüyor.

Bu gazete Japonya'nın Çin sed-dinin garp kısmındaki Çin asker-lerinin geri çekilmesini istemesi üzerine durumun ağırlaştığını söylemektedir.

Amerikadan gelen haberlere gö-re Japonların Çindeki yeni te-şebbüsleri hakkında Amerika ma-hafili hiç bir şey söylemiyor.

(Devamı 4 cü sahifede)

DÜŞÜNCELER

KİTAB DENİLEN NESNE

Kitap, hele bilgi kitabı denilince göz-önüne, en aşağı, dört parmak eninde üstüste konulmuş bir kâat kalınlığı ge-lirdi. Bilginler, bilgilerin derinliğini çıkardıkları kitab sayfaları yığınlarının yüksekliğiyle ölçerlerdi.

Kitap denilen nesnede kalınlık, sayfa çokluğu 18 inci asır sonu ve bütün on dokuzuncu asır kültürünün en gözbe-batır karakteridir. Bunun böyle oluşu o asırlar kültürünün sağdan, soldan, ortadan her alanda sentezlere ulaşmak, geçmiş-i temizlemek, olanı perçinlemek, geleceğin ana çizgilerini çizmek için uğraşmış, çabalamış olmasındandır, gibi geliyor bana. Ve bana yine öyle geliyor ki, bu kocaman araştırmalar, uğraşmalar ve çalışmalar ham maddeler yığını üzerin-de yapıldığı için onların satırlaşması, kelimeleşmesi, sözleşmesi demek olan kitaplar o kadar kalın ve o kadar çok sayfa olmuştur.

Bir kadın kudurdu

Bayan Hatice Aydın hastanesinde öldü

Aydın memleket hastanesinde bir kudurma vakası olmuştur. Çi-nenin Apakköyünden Şekerci Ali Rıza kızı Haticeyi bundan bir ay önce bir köpek ısırması. Hatic-e ve ailesi hekime baş vur-mamışlar ve kocakarı ilâcile va-kit geçirmişlerdir.

Hatice bir hafta önce bir çu-cuk dünyaya getirmiş, fakat do-ğumdan sonra hali çok fenalaş-tığından Aydın memleket hasta-nesine getirilerek kadın servisi-ne yatırılmıştır.

Mütehassıs doktor bay Süley-man kadındaki hallerden şüphe-lenerek iç hastalıkları mütehas-sısı bay Muhsinle konsültasyona lüzum görmüş ve kuduz teşhis olunarak Hatice tecrid edilmiş-se de bu sırada babası Aliyi ısır-mıştır. Hatice tecridden sonra birkaç saat yaşamış ve şiddetli ısıraplar içinde can vermiştir.

Hava tehlikesine karşı savaş her gün bir parça daha hızını arttırıyor

Yardımcı üye yazılmasına da başlandı, İzmitte kadınlar bir tayyare alacaklar

Başbakan İsmet İnönü'nün söy-leviden sonra hava tehlikesine karşı açılan savaş hergün bir par-ça daha hızını arttırıyor. Memle-ketin her tarafında halk hava tehlikesini bilenler defterine kayd için tayyare cemiyeti merke-zine koşmaktadır. Dün de İstan-bulda birçok zevat Tayyare ce-miyeti berkezine giderek kend-i-lerini deftere yazdırmışlardır.

Yardımcı üye yazılmasına da başlanmıştır. Paşabahçede cam ve şişe fabrikasında çalışan Bul-garistan göçmenlerinden 25 a-mele her ay bir gündeliklerini hava kurumuna vereceklerini bil-dirmişler ve ilk defa olarak birer gündeliklerini yatırmışlardır. Bun-lar yardımcı üye defterine yazıl-mışlardır.

İzmit kadınlarının güzel bir kararı

İzmit muhabirimizin bildirdi-ğine göre İzmitte kadınlar da ha-va kurumuna yardım etmek için harekte geçmişlerdir. Bu münase-betle bir toplantı yapılmış, 9 ki-şilik bir komite seçilmiştir. Bu komite Kocaeli kadınları namına ordumuza bir tayyare hediye et-mek için çalışmaya başlayacaktır.

Kadınlar komitesinin bütün ka-

zalarında kolları olacaktır. Her ma-hallede üç kişilik bir kadın komi-te çalışacaktır.

İzmitliler birinciliği almak istiyorlar

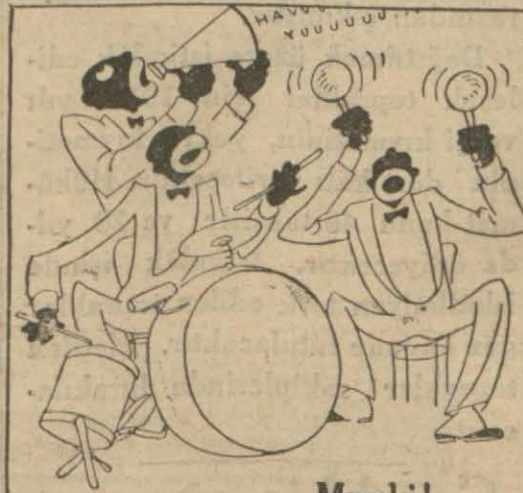
İzmit'ten aldığımız haberlere göre İzmit'te de büyük bir çalış-ma başlamıştır. Tecimerler ve es-naf odada toplanarak yapılacak yardım için görüşmüşlerdir. Birçok kimseler şimdiden üye yazıl-mıştır. Hava tehlikesini bilen üye yazılmakta, İzmitliler birinciliği almak istiyorlar.

Elli bin lira veren hamiyetli vatandaşlar

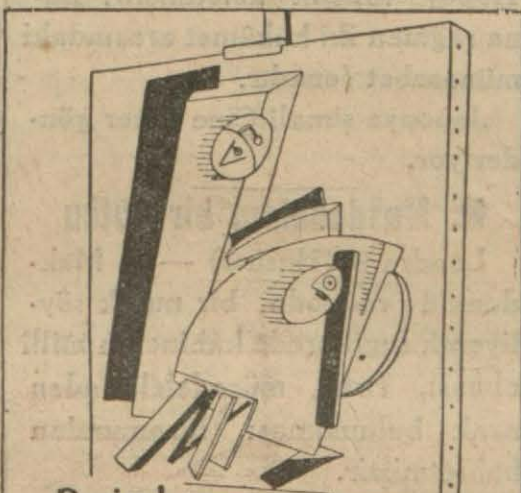
Kayseri 8 (A.A.) — Burada bulunan Adana dokuma fabrikası ortaklarından Mirza oğlu bay Mustafa ve Hasan oğlu bay Nu-ri hava kurumuna elli bin lira vermişlerdir.

Ankarada Kızılay haftası

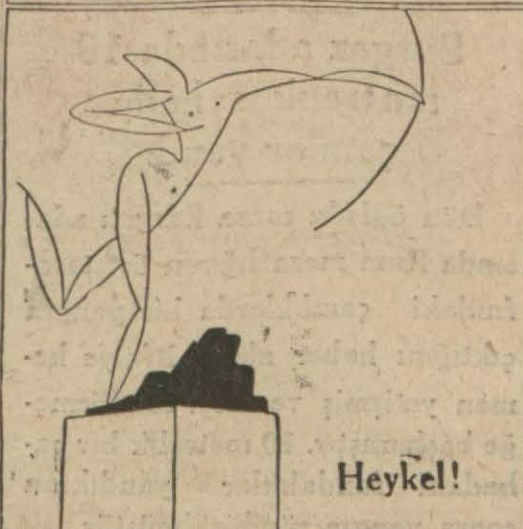
Ankara 8 (Husui) — Burada Kızılay haftası başladı. Üye ol-maları için evlere, müesseselere kâğıtlar dağıtılmıştır. Bu hafta içinde Bira parkında ve belediye bahçesinde Kızılay menfaatine eğlenceler tertip edilecektir.

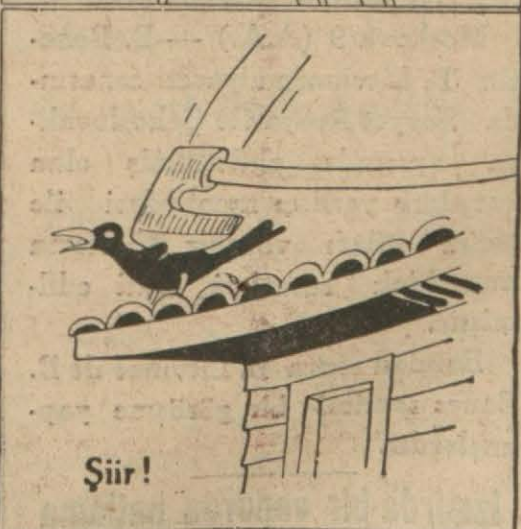
Musiki!

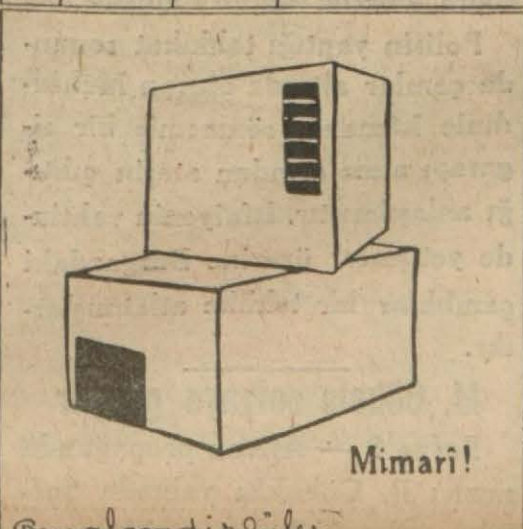
Resim!

Heykel!

Şiir!

Mimarî!

Dans!

Güzel sanatlar...

Yirminci asırda mubalâhasız güzel sanatlar!...

Orhan Selim

SON TELGRAFLAR

M. Musolini İngilizlere cevap veriyor

«Menfaatlerimiz hakkında hüküm verecek biziz, başkası işimize karışamaz»

Cagliari 9 (A.A.) — Dün sabah saat 6,40 da B. Mussolini, beraberinde Faşist partisi genel kâ-tibi ile matbuat, Harbiye ve Hava işleri müstefarları bulunduğu halde Bracciano gölü üzerinden uçmuştur. İki transatlantik tayyaresine refakat ediyordu. B. Mussolini bu tayyareyi Elmaos limanına kadar bizzat kendisi idare etmiş ve saat 9,15 de bu limanda denize inmiştir.

B. Mussolini karaya çıkar çıkmaz oradaki tayyare filosunu tef-tiş ve sonra belediye dairesine gitmiş ve orada samimî bir tarzda karşılanmıştır.

B. Mussolini bu fırsattan istifade ederek aşağıdaki söylevi söylemiştir:

«Cagliarışın siyah gömlekli-leri, her türlü bakımdan kahra-man ve harpcı Sardenya ırkına yakışık alan kuvvet ve disiplin tezahürlerine şahit oldunuz.

Bizim bir takım eski ve yeni hesaplarımız vardır ve biz bu he-sapları tesviye edeceğiz. Diğer memleketlerde söylenilmekte olan şeyleri asla nazarı itibare almiya-cağız. Çünkü menfaatlerimiz hak-kında hüküm verecek olan bizle-riz, istikbalimizin kâfili de bizle-riz, hem de yalnız bizler, münha-

hasıran bizler, hariçten hiç kimse değil.

Bize ders vermek isteyenleri harfiyen taklit edeceğiz. Onlar, bir imparatorluk ihdas etmek ve yahut bu imparatorluğu muhafaza mevzuu bahis olduğu ve yahut bu imparatorluğu müdafaa eylemek lâzım geldiği zaman cihan efkârı umumiyesini asla hesaba katmamışlardır.

Siyah gömlekli rejimi, İtal-yan gençliğini silâh altına çağırı-yorsa bunun sebebi şudur: O, bu-nun esaslı vazifesidir ve çünkü yüksek bir zaruret karşısında bu-lunuyor. Bütün İtalyan milleti bu-nu hissediyor ve İtalyan milleti vatanın satveti ve şerefi mevzuu bahis olduğu zaman tek bir adam gibi ayaklanmaya hazırdır.

İngilterede İtalya aleyhinde cereyanlar

Londra 8 (Hususî) — Deyli Meyl gazetesi yazdığı bir ma-kalede Avam kamarası âzasından bir kısmının İtalyaya karşı al-dıkları durumu iyi bulmuyor. Bu gazete, alınan durumun Habeşis-tana hiç bir yardımı olmayaca-ğını, İngilterenin İtalya ile dost-luğunu bozacağını söylemektedir.

Toprak kanunu İstimlâk edilecek toprak-ların parası 20 senede verilecek

Ankara 8 — Topraksız köylü-lere toprak verilmesi için hazırlanan kanun lâyihası devlet şû-rasından çıkmıştır.

Dağıtılmak üzere istimlâk edi-lecek topraklar için 1914 yılı vergi kıymetinin, yoksa kıymeti-nin dört katı verilecektir. Hükû-met bunu 40 taksitte ve 20 yıl-da ödiyecektir. İstimlâk içinde işletilmeyen terk edilen topraklar göz önünde tutulacaktır. İşletilen topraklar sahiplerinde bırakılacaktır.

Çamlıkta yangın

Burgaz adasında 10 metrelik sahada çamlar yandı

Dün öğleden sonra Burgaz ada-sında Rum mezarlığının üst tara-fındaki çamlıklarda bir yangın çıktığını haber alan itfaiye he-men yetişmiş ve ateşi söndürme-ğe başlamıştır. 10 metrelik bir sa-hadaki fundalıklar yandıktan sonra yangın söndürülmüştür.

Polisin yaptığı tahkikat sonun-da çamlar altında oturan Muhid-dinle Lâmanın sönmemiş bir si-garayı atmalarından ateşin çıktığı anlaşılmıştır. İtfaiyenin vaktin-de yetişmesi üzerine Burgazdaki çamlıklar bir tehlike atlattılar-dır.

M. Göbels sofya geliyor

Sofya 8 — Alman propağanda nazırı B. Göbelsin yakında Sof-yaya geleceği haber veriliyor.

Bu Sabahki Telgraflar

İngiltere yardım etmiyor

M. Eden Avam kamarasında sorgulara cevap verdi

Londra 7 — Avam kamarasın-daki muhalif amele fırkası İtal-yan - Habeş münasebatı hakkın-da bir sorgu sormuştur. Bu fırka İtalyan gazetelerinde İngilterenin Habeşistanı kışkırttığı hakkında çıkan ithamların doğru olup ol-madığını anlamak istemiştir.

B. Eden sorguya cevap vere-rek demiştir ki: «İtalyan gazete-lerinin yazdıkları doğru değildir. İki hükümet arasındaki çok iyi münasebetler üzerinde tesir yapa-cak bu kabil yanlış haberler çık-masına teessüf edilir.»

B. Eden İtalyan - Habeş hakem heyetinin çalışmasının iyi bir sonuç vereceğini umduğunu, ko-misyon bir sonuç vermezse Mil-letler Cemiyeti konseyinin tedbir almak üzere tekrar toplanacağını söylemiştir.

Hakem komisyonn toplandı

Milano 8 (A.A.) — İtalyan - Habeş uzlaşma komitesi, dün sa-at 15 den 17 ye kadar Kavur otelinde toplanmıştır. Gelecek toplantının, ayın 25 inde, Hollan-dada, Şeveningende yapılmasına

karar verilmiştir.

Komite dağılırken, Habeş de-legaleri olan profesör de Lap-redel ile B. Pitman Porter, İtal-yan delegelerle konuşmalarının pek candan geçtiğini ve bundan ötürü komisyonun çalışmalarına devam edeceğinden pek ziyade umuda düştüklerini söylemişlerdir.

Napoli 8 (A.A.) — Mazzini ge-misi dünkü gün 100 süvari ve birçok ta savaşı gereği ile Afri-kaya gitmiştir.

Vasif Çınarın cenazesi

Cenazede başvekil, meclis reisi vekiller bulundular

Ankara 8 (Hususî) — Vasif Çınarın cenazesi buraya geldi. Saat on altıyı çeyrek geçe istas-yondan kaldırıldı. Cenaze çok kalbalktı. Meclis, Parti merkezi, Atatürk heykeli, kültür, dış ba-kanlıkları önünde birer dakika durulduktan sonra Cebecideki me-zarlığa götürüldü ve Necati mer-humun kabri yanına defnedildi.

Cenazede Meclis reisi, bakan-lar, büyük erkânı harbiye reisi, sayırlar bulunmuşlardır.

Ankara 8 — Vasif Çınarın ce-naze merasiminde dış bakanı Tevfik Rüştü Aras bir söylev vermiştir. Cenaze alayında as-ker, muzika, bir polis müfrezesi bulunuyordu. Atatürk, Cumuri-yet Halk partisi ve muhtelif yerlerden birçok çelenkler gönderil-miştir. Riyaseticumur genel sek-reter muavini, başyaveri, muha-fız alayı kumandanı, Parti genel sekreteri, elçiler cenazede bulu-nuyordu.

Atatürk başyaveri ve hususî kalem direktörü vasıtasile Vasif Çınarın ailesine baş sağlığında bulunmuştur. Rahatsızlığı hase-bile cenazede bulunamayan baş-bakan İsmet İnönü de hususî ka-lem müdürü vasıtasile baş sağ-lığında bulunmuştur.

İzmirde Vasif Çınar caddesi

İzmir 7 (Akşam) — Aramız-dan ayrılan Vasif Çınar adına İzmirde bir yolun adlandırılması kararlaştırılmıştır. Belediyenin buna dair teklifini şarbaylık dai-mî kurulu yakında görüşecektir.

İzmirin kız ve erkek liseleri ara-sından geçen ve yeni yaptırılacak olan Kız sanat enstitüsü binasına bitişik olan, güzel bir caddeye (Vasif Çınar caddesi) adının kon-ması karar altına alınacaktır.

Çubuk barajından Ankaraya getirilecek su

Ankara 8 (Hususî) — Bayın-dırlık bakanı bay Ali Çetinkaya, Çubuk barajından getirilerek su-yu tasfiye edecek olan tesisatın temel atma merasimini pazartesi günü yapacaktır.

Süngercilik

Marmariste altı aylık kurs açılacak

Ankara 8 (Hususî) — Ekono-mi bakanlığı süngercilik hakkın-daki tetkiklerini bitirmiştir. Şim-diye kadar, sünger çıkaran mem-leketlerin kanun ve nizamname-leri tercüme edilmiş, bunların içi-den memleketi en uygun olan bir sünger lâyihası yapılmıştır.

Kanhavu ve sürtme suretile yapılan istihsal tarzının sünger-ciliğe zarar verdiği anlaşılmıştır. İleride bu gibi istihsal usulü bir kanun ile yasak edilecektir.

Sünger dalgıçlarına daha uy-gun bir çalışma usulü bulmak için, Marmariste süngercilik kur-su açılacaktır. Bu kurs altı hafta sürecek, mütehassıslar, süngerci-lere daha fennî usullerle süngerci-lik öğreteceklerdir.

Diğer taraftan süngercilik sos-yetesi, sünger istihsalile uğra-şanlara, dalgıçlara avans ve âlet verecektir. Bu suretle süngercili-ğe zarar veren kanavacılar ya-vaş yavaş ortadan kalkacaktır.

Yeni fakülte

Şimdilik İtfaiye meydanın-daki ortaokulu binasında yapılacak

Ankara 8 (Hususî) — Tarih ve coğrafya ve dil fakültesi için, itfaiye meydanında yapılmakta olan orta okul binası münasip görülmüştür. Bu okul, eylül ni-hayetinde doğru bitecektir.

Ertesi sene, Cebeci semtinde, tarih ve coğrafya fakültesi için ayrı bir bina yapılacaktır. Esasen burada siyasal bilgiler okulası binası yapılmaktadır. Bu semt, ileride Ankara üniversitesi semti olacaktır.

Brüksel beden terbiyesi kongresi

Ankara 8 (Hususî) — Ordu sayırları bay Selim Sırrı, Gazi ens-titüsü beden terbiye muallimi bay Nizameddin bu ay içinde Brük-selde toplanacak olan milletlerarası beden terbiyesi kongresine gideceklerdir. Bay Selim Sırrı perşem-be günü buradan hareket ediyor.

Erzincanda yer sarsıntısı

Erzincan 8 (Hususî) — Bu-gün saat yediyi yirmi geçe, beş saniye süren şiddetlice bir yer sarsıntısı olmuştur. Hasarat yok-tur.

M. Prost Yalovadan döndü

Projesini ay sonlarına kadar hazırlıyacak

Yalovanın bayındırlık plânile uğraşan Fransız şehircisi B. Han-ri Prost dün şehrimize gelmiştir.

Mütehassıs kaplıcalardaki etüd-lerini bitirmiş ve vardığı sonuç-lar hakkında İstanbulda bulur-nan ekonomi bakanlığı deniz müe-teşarı B. Sadullah Güneye iza-hat vermiştir.

B. Prost Yalova kaplıcalarını yer yüzünün cenneti diye ifade etmiş, bay Sadullahın Seyrisefa-in genel direktörlüğü zamanın-da kaplıcalarda yaptırdığı tes-i-satı beğenmiş ve kendisinin plâ-nı bunları tamamlamaktan iba-ret olacağını işaret etmiştir.

Fransız şehircisi birkaç gün burada kalarak İstanbul belediye-sile temas edecek, sonra Paris'e dönecek, Yalovaya aid olan evan-projesini ay sonlarına doğru Akay işletmesine gönderecektir.

Asıl bayındırlık plânının ha-zırlanması altı ay sürecektir. Tazi bir su şehri haline getirilecek olan Yalova kaplıcalarındaki de-renin yeni yapılacak otel civa-rındaki 80 metrelik kısmının üs-tü kapanacak ve burası güzel bir meydan şeklini alacaktır.

Fransız profesör Yalovayı ba-yındırlığa çok elverişli bulmuştur. Müsteşar bu akşam Ankaraya dönecektir. B. Prostun yardımı-cısı B. Royer dün akşam Paris'e hareket etmiştir.

Ankarada Atlıspor klübünde yarışlar

Ankara 8 (Hususî) — Atlı spor klübünde mânia konkorları bu-gün yapılacaktır. Vasif Çınarın cenazesi münasebetile yarış salıya bırakıldı.

Meclisin yaz tadili

Ankara 8 — Mecliste henüz ko-nuşulacak birçok lâyihtar var-dır. Bu sebeple ancak ayın yin-mi beşine doğru yaz tatili yapıla-bilecektir.

Mübarek mevlüd gecesi

İstanbul müftülüğünden: 14 haziran 935 cuma günü rebüllev-velin on ikisine müsadif olmaş-la önümüzdeki perşembe akşamı (cuma gecesi) peygamberimizin doğduğu gece olduğu ilân olmuştur.

Çin-Japon gerginliği

Japonya şimali Çine asker gönderiyor

Londra 9 (Hususî) — Çin, Ja-ponyanın isteğini kabul ederek Hopey valisini azletmiştir. Bu-na rağmen iki hükümet arasındaki münasebat fenadır.

Japonya şimali Çine asker gön-deriyor.

M. Makdonaldın bir nutku

Londra 9 (Hususî) — B. Mak-donald radyoda bir nutuk söy-liyerek İngilterede kabinenin milli olması, fırka mücadelelerinden uzak bulunulması lüzumundan bahsetmiştir.

M. Benes Moskovada

Moskova 9 (A.A.) — B. Bene-sin B. Litvinofu ziyareti esnasın-da Sovyet Rusya ile Çekoslovak-ya arasında akdedilmiş olan karşılıklı yardım muahedesi ile tecim itilâfı ve sair itilâfların musaddak suretleri teati edil-miştir.

Bundan sonra B. Litvinof ile B. Benes samimî bir görüşme yap-mışlardır.

İzmirde bir vapurda patlama

İzmir 8 — Fransız bandıralı Stevaton vapuru Turan iskelesin-de benzin alırken bir patlama olmuştur. Çarkçı ölmüştür. Bir sıcaklık sıfırın üstünde 38 dir.

Denizlide sıcak 38 derece

Denizli 8 (A.A.) — Bugün tayfa yaralıdır.

Sinopta kuraklık

Sinop 8 (A.A.) — Kuraklık hüküm sürmektedir. Tütün ve mısır tehlike gösteriyor.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Hayatı ucuzlatmak için

Geçinme masraflarını ucuzlatmak için hükümetin ciddi tedbirlerle ilerilemekte olduğunu görüyoruz. Bu işlerden, hattâ bu fedakârlıklardan imkânın son derecesine kadar istifade etmek için bir takım zahmetlere daha katlanmak lâzım gelecektir.

Meselâ son yapılan kanun lâyihası şeker fiyatını 25 kuruşa indirdi. Artık şekerli perakende suretile bu fiatle çok yakın bir bedel ile bakkallardan alacağımız şüphesizdir.

Fakat gene şekerli yalnız evimizde toz veya kesme olarak istihlak etmekle kalmayız. Sokaktan, şekerli maddeler de satın alırız. Şeker ve şekerlemeler, çikolatalar, pastalar, tatlılar, helvalar ve saire.

Bunların fiyatları eski halde kalacak mı, kalmıyacak mı? Şeker böyle yüzde otuz nisbetinde ucuzlayınca, tabiidir ki bütün şekerli maddelerin fiyatları da düşecektir, denilebilir. Fakat, her günkü tecrübelerimizle biliyoruz ki, tabii zannolunan şeylerin çoğu bizim esnafın elinde gayri tabii bir şekil alıyor.

Dört yüz dirhemden ibaret olan okka üç yüz on iki buçuk dirhemlik kiloya indiği halde eşya fiatı hiç de bu nisbet dairesinde düşmedi. Hâlâ da o eski nisbet yerine gelmedi. Bu gayri tabii kâr esnafın cebine girdi.

Büyük bir ehemmiyeti yok ama, misal diye işimize yarar. Mahallebici dükkanlarında hâlâ 10-15 kuruşa tavuk göğsü, 10-15 kuruşa dondurma yiyoruz. Harpten evvel bunlar kırk paraya satılırdı. Hayat pahalılığı nisbeti bire yirmi olduğu zamanlar mahallebinin tabağı 15 kuruşa çıkardı, bugün nisbet bire ona düşüğü halde bu fiat pek az düşürüldü.

Yarın, şekerin toptan fiatında böyle külliyetli bir düşüklük görüldüğü halde, emin olunuz ki, bütün şekerli maddelerde bu haliki tenzilât ile mütenasip bir ucuzlama vukua gelmeyecektir. Eğer esnafı başı boş bırakırsak!

Halkı düşünen bir belediyenin esnafı başı boş bırakmaması icap eder. Eğer gene ihtikâr var mı, yok mu diye ihtikârın tarifinden bahşyarak komisyonlar teşkilini düşünürsek nafi! Hani şimdiye kadar toplanan komisyonlar ne oldu? Belediye ne yaptı? Hiç. Bundan sonra da şu şeker işinde gene böyle olacağına şüphe etmemelidir.

Bunun için, hükümetin hayatı ucuzlatmak üzere aldığı esaslı tedbirlerin yanı sıra bunların filiyat sahasındaki katî neticelerini takip edecek uyanık, çalışkan ve tuttuğunu koparıp, boş lâf ile vakit geçirmeyen, salâhiyet sahibi bir makama lüzum vardır.

Akşamcı

Belediye zabıtası

Polisale belediye zabıta memurları birleştirildikleri zamandanberi belediye zabıta memurları kendi belediye vazifelerinden maada hemen her işte polisle birlikte çalışıyor ve polise yardım ediyorlardı.

Bu defa görülen lüzum üzerine bütün merkezlere bir tamim gönderilerek bundan sonra belediye zabıta memurlarının yalnız belediye işleriyle meşgul olmaları ve polis işlerine karışmamaları bildirilmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Florya plâjı

Bir kısım yerler
ucuz fiatle
satılacak

Belediyece, asrî bir plâj haline getirilmek için istimlak edilen Florya plâjı, bir milyon küsur metre murabbaıdır. Burası 173 bin liraya istimlak edildiğine göre metre murabası aşağı, yukarı on yedi kuruşa alınmıştır.

İstimlak edilen erazinin hududu kara cihetinden bir tarafı Kalikratyaya öbür tarafı da Çekmece gölüne kadar dayanıyor.

Belediyenin asıl plâjı imar ettikten sonra üst tarafını parça parça satması ihtimali vardır.

Kumsalda satılacak bu yerler, istiyenlere ucuzca verilecek, bir kaç yüz lira ile oldukça geniş bir saha satın alınacak, buralarda ahşap köşkler yapılacaktır. Bu köşkler nihayet 6 - 7 yüz liraya malolacaktır.

Başiboş hayvanların yaptığı
zararlar

Geçenlerde sahibinin elinden kurtulan bir mandanın ortalığı alt üst ettiği yazılmıştı. Bu mandanın sahibi mahkemeye verilmiştir. Belediye zabıtası talimatnamesinde sürü halinde hayvanlar başiboş gezerse verilecek belediye cezası hakkında madde olduğu halde kendi başına kurtulan bir hayvanın yapacağı zarar için bir kayd yoktur. Belediye, bu gibi vakaların önünü almak için şiddetli cezalar koyacaktır.

Yaşılhilâl kurumunun yıllık
gezintisi

Yeşil hilâl cemiyeti her sene olduğu gibi bu yıl da Yeşil gün bayramının dokuzuncusunu kutulayacaktır. 30 Haziran pazar günü sabahı Şirketi Hayriyenin 71 numaralı vapuru ile kurum üyeleri Yalova ve Büyükdada bir gezinti yapacaktır. Bu bayrama bütün içki düşmanları ile Yeşil hilâl ülküsüne bağlı olanlar davetlidir.

Konyak sanarak..

İki fincan dolusu kezzap
içmiş !

Usküdarda garip bir vaka olmuştur:

Nuh kuyusunda oturan Mihal adında bir adam sokakta dolaşırken içi sarı bir su ile dolu ve ağzı mumla kaplanmış bir şişe bulmuştur. Şişe tamamen bir konyak şişesine benzemektedir. Ötedenberi içkiyi seven Mihal sokakta kocaman konyak şişesini bulunca sevinerek cebine indirmiş ve biraz meze hazırlayıp kulübesine gitmiştir. Adamcağız şişeyi açıp bir fincan içmiş, konyak ağzını ve boğazını haşlamışsa da bunun çok sert olmasından ileri geldiğini zanneden Mihal bir fincan daha doldurup yuvarlamıştır.

İkinci fincan da mideye inince Mihal birdenbire karnının ateşleri içinde kavrulduğunu görmüş ve sokağa fırlamak istemişse de sancı ve ıztıraplar içinde kapının önüne düşüp kalmıştır.

Mihalin yattığı yerde inlemesini duyanlar adamcağızın ölüm halinde bulunduğunu görünce polise haber vermişlerdir. Zabıta memurları derhal kendisini Zeynep Kâmil hastanesine kaldırmışlardır.

Mihalin yanındaki şişe muayene edilince bunun içindeki konyaya benzeyen suyun kezzap olduğu anlaşılmıştır.

Bekçiyi görünce..

Çuvalı atıp kaçtı, fakat
yakalandı

Edirnekapı tarafından oturan Niyazi adında bir hırsız dün gece Hasköye gitmiş ve orada Deriş adında birinin kapısını kırıp içeriye girmiştir. Niyazi çaldığı eşya ile evden çıkarken mahalle bekçisi ile karşılaşmış ve yakalanacağını anlayınca elindeki eşyayı atıp kaçmağa başlamıştır.

Sokak aralarında bir hayli kargaşmadan sonra bekçi hırsızı yakalamıştır. Niyazinin daha bir kaç hırsızlıkla ilişkisi olduğu anlaşıldığından tahkikat derinleştirilmektedir.

Halic vapurları

19 haziranda
mahkeme katî
karar verecek

Belediye ile Halic sosyetesini arasında açılan davaya 19 haziranda birinci hukuk mahkemesinde bakılacaktır. Bu celsede bir karar verileceği muhakkak görülmüyor. Kumpanya, son seneler içinde mütemadiyen zarar ettiğini ileri sürmüş ve belediye hissesinin kendisinden aranılmasının doğru olmadığını iddia etmişti. Mahkeminin seçtiği ehli vukufun verdiği rapor tamamen kumpanya aleyhinde olduğundan davanın reddedileceği muhakkak görülmüyor.

Raporda üç nokta tetkik edilmektedir: Kömür satın alınması, çalışanların ücretleri ve masrafı, vapurların tamiri.

Rapor, bu üç kısımda da sosyetenin israf ettiğini tasarrufla hareket edildiği takdirde belediyenin hissesini verebileceğini ve imtiyaz mukavelesine aykırı hareket etmeyeceğini ileri sürüyor. Rapor, bu hükmü teyid etmek üzere Halic vapurlarından birinin tamiri için verilen para miktarı ile daha büyük olan Şirketi Hayriye ve Akay vapurlarının bile tamir edildiğini misal olarak gösteriyor. Kömürün mukavelesiz alındığını, memurlara çok yüksek ücret verildiği kaydediliyor.

19 haziranda mahkemin vereceği karar, kumpanyanın mukaderatını tayin edeceği için belediye, mukavelenin feshi ihtimaline karşı şimdiden hazırlıklara başlamıştır.

Cam bir çocuğun bacak
damarını kesti

Fındıklıda oturan İbrahim adında on dört yaşlarında bir çocuk dün omuzunda büyük cam paketlerle Salhane caddesinden geçerken ayağı taşa takılmış ve camlarla beraber düşmüştür.

Bu düşmede kırılan cam parçaları İbrahim bacağına saplanarak damarlarını kesmiştir. Fazla kan zayi eden İbrahim baygın bir halde hastaneye kaldırılmıştır.

Bir çırpıda

Bir bahçede
görülenler

Dün bir yaz bahçesinde oturduk. İnsan bazan öyle olmayacak şeylerle zihnini yoruyor, öyle garip şeylerle meşgul oluyor ki...

Meselâ önümüze bir tabak kiraz getirdiler. Kirazların her biri birer kırmızı aşk yuvası halinde... Hangi kırmızı yuvayı açsanız içinden kıvrıla kıvrıla, oynıya oynıya iki sevgili çıkıyor... Bazı kırmızı yuvalarda tek başına münzevi bekâr kurdur yaşıyorlar.

Bazıları da kırmızı yuvacılarının duvarlarına küçük küçük pencereler, delikler açmışlar... Arasıra sevgilinin biri bu pencerelerden başını çıkarıp içeriye çekiyor.

Kiraz tabağı gözüme pek büyük bir kalabalığın oturduğu kumru bir mahalle gibi görünüyor.

Zihnimden bunu çıkardım. Bu sefer gözüm karşığı masaya ilişti. Dört genc adam gözlerini karşıda bir ağaca çakılı olan tarife dikmişler, ağızları açık, hayran, şaşkın seyrediyorlar.

Ben şimdiye kadar hiçbir resim sergisinde, en yüksek sanat eserlerinin karşısında hiç kimse bu derece heyecan, bu kadar derin hayret gösterdiğini duymamıştım.

Ağaca çakılı olan tarife en büyük sanat eseri olan tablolaradan ziyade heyecan uyandırıyor.

Hattâ seyircilerden biri o kadar heyecanlıydı ki, heyecanından yavaş yavaş yerinden kalktı. Gözleri tarifiede hiçbir şey içmeden bahçeden çıktı, gitti...

Bahçenin bir köşesinde küçük küçük localar yapmışlar, yeni de poyamışlar.. üzerlerine «boyalara sürtünmeyiniz» diye yazmışlar.. bu localara aşıklar fazla rağbet veriyor. Baktım içeriden bir delikanlı çıktı. Yanağında bir parça ruj...

Halbuki her tarafta «boyalara sürtünmeyiniz..» diye yazıyor.. ne ise...

İşte bir yaz bahçesinde görülenler...

Hikmet Feridun

Çınarcık iskelesi yapıldı

Yalovanın en güzel mesiresi olan Çınarcık nahiyesinde, Akay ve Şirketi Hayriye vapurlarının yanaşması için nahiye müdürü bay Nuri ve halkın yardımile güzel bir iskele yapılmıştır.

Yalovaya tenezzühe giden bu vapurlar bu iskeleye yanaşmağa başlamışlardır.

Bir hamal düştü, başından
yaralandı

Unkapanında Sabri adında bir hamal dün Tekirdağı iskelesinde bir motörden yük çıkarırken iskele üzerinde ayağı kayıp düşmüş, sırtındaki dengin altında kalarak başından yaralanmıştır. Yaralı hamal hastaneye kaldırılmıştır.

Ev kirası yüzünden kavgaya

Beyoğlunda Çiçekçi sokağında bir evde oturan Nedim ve İstelyo adlarında iki kişi dün ev kirası meselesinden kavgaya tutuşmuşlardır. Bu kavgada İstelyo bir muşta ile Nedimin suratına vurarak bir gözünü patlatmıştır. Nedim hastaneye kaldırılmış, İstelyo yakalanıp Adliye'ye teslim edilmiştir.

Galata rıhtımını çirkinleştiren saç lavhalar Gümrük ve İnhisarlar Bakanlığının tebligatı üzerine kaldırılmıştır. İstanbul gümrük baş direktörlüğü Liman ve Rıhtım genel direktörlüğüne bir tezkere göndererek rıhtımın şimdiki yaziyetinin kaçakçılığa müsaid olduğunu bildirmiş ve kaldırılan saç lavhalar yerine bir tel örgü konulmasını istemiştir. Liman ve Rıhtım genel direktörlüğü böyle bir masrafa girmek istemiyor. Rıhtım şimdi temiz bir hal almıştır. Resmimizde rıhtımın bu hal ve yapılmakta olan tamirat görünüyor.

Galatasaray - Beşiktaş muhteliti Macarları 3 - 1 yendi

Takımımız güzel ve enerjik oyunle
bu galibiyete hak kazanmıştır

Macaristan dördüncüsü Seget takımı dün ilk maçını, Galatasaray-Beşiktaş muhtelitine karşı oynadı. Macarlar, kırmızı gömlek, beyaz pantolon; muhtelitimiz de Galatasaray üniformasını giymişlerdi. Macarlar, ilk olarak sahaya çıktılar ve seyircileri selamlayarak alkışlandılar. Mutad merasimden sonra, takımlar sahaya dizildiler.

Galatasaray - Beşiktaş muhtelitinin kadrosu şu idi:

Mehmed Ali
Osman Adnan
Kadri Lütfi İbrahim
Necdet Münevver Muzaffer Şeref Danyal

Hakem bay Kemal Halim idi. Oyun başlıyaltı daha bir buçuk dakika geçmemişti ki mühacimlerimiz, Macar müdafaasının şaşkınlığından istifade ederek ilk golü yaptılar. Akebinde yaptığımız ikinci bir akın da az kaldı golle neticeleniyordu. Macarların soldan yaptıkları bir akın semeresiz kaldı. Macarlar, sahaya alışıktan sonra sağdan, soldan derin paslarla oynamağa başladılar. Bilhassa misafir oyuncuların kafa pasları, tac atışlarının uzunlukları ve isabetleri nazarı dikkati celbediyordu.

İşte bu akınlar esnasında, Osmanın kaleciye vermek istediği topu havalandırması, Mehmed Alinin de topu bloke edeceği yerde yumrukla uzaklaştırmak istemesi kendi kendimize bir gol yemimize mal oldu.

Bu golden sonra takımımız daha iyi oynamağa başladı. Macar kaleci bir çok defalar sıkıştı. Münevverin firikikten demir gibi bir şütü kalenin yan direğini yalayaarak avuta gitti. Bir dakika sonra Şeref çok müsait bir vaziyette topu, havalandırmak yüzünden muhakkak bir golü kaçırdı. Arkasından Macar kaleci boş kaldığı halde, talisizlik yüzünden bu fırsatı kaçırdık.

Kaleci Mehmed Ali, ilk goldeki hatasını Macar solacığının çok yakından yerden çektiği iki şiddetli şütünü tutmak suretile telâfi etti.

Oyunun 35 inci dakikasında, sağdan yaptığımız bir akın Şeref yerinde bir şütle gole çevrildi. Fakat hakem, ofsayd diye saymadı. Maamafih iki dakika sonra Şeref çektiği bir firikik cezası Macar müdafilinin ayağına çarparak top geri dönünce Muzaffer sıkı bir şütle ikinci defa ağlara taktı. Macarların beraberliği sağlamak için yaptıkları gayretler boşa gitti ve birinci haftaym 1-2 lehimize bitti.

İkinci haftaym

İkinci haftaymda takımımızda hafif bir değişiklik yapıldı. İlk haftaym sonunda ayağından yaralanan solalık Daniyelini yerine Eşref girdi.

Haftaym başlar başlamaz, sağdan bir akın yaptık. Macarlar, bu akını kornere atmak suretile kestiler. Şeref uzakdan çok güzel bir şütü, kalenin bir kaç santim

yukarısından avuta gitti. Macar sağıcı bu akın esnasında, yere düşürdüğü Lâtifin kafasına tekme vurduğu cihetle, hakem tarafından oyundan çıkarıldı ve Macar takımı on kişi kaldı.

Takımımız çok iyi oynuyor. Macar kalecisi golle neticelenebilecek iki tutulmaz şütü, büyük bir maharetle çelerek kurtardı. On beşinci dakikada Macar solıcı Mehmed Ali ile karşı karşıya kaldı, herkesin yüreği gol olacak diye tırtır titiren topu havaya dikerek avuta attı.

Oyun çok heyecanlı, akınlar karşılıklı kâh bizim, kâh Macarların kaleci tehlikeler geçiriyor. Münevver, hem hücum hattını açıyor, hem de müdafaaya yardım ediyor. O sıralarda bek Osman oyundan çıktı. Yerine Kadri, Kadrinin yerine de Fahir girdi. Kadri düzgün ve uzun vuruşlarıyla iyi bir haf olduğu kadar iyi bir müdafi de olacağını derhal gösterdi.

Macar kaleci, çok sıkışık bir vaziyette. Sağdan soldan akınlarımız altında bunalan Macarlar, bir türlü oyunu açamadılar. Şeref'in güzel bir şutu, kalenin sol köşesine çarparak geri geldi. Arkasından Macarlara kornere oldu. Necdet, kornere çok güzel çaktı, top, Macar kaleci önüne düştü. Sıkı bir şut bize üçüncü golü kazandırdı ve maç 3-1 galibiyetimizle bitti.

Nasıl oynadılar

Galatasaray - Beşiktaş muhteliti, cidden güzel ve enerjik oynamıştır. Bütün akınlarımız Macar kalecisi tehlikeler yaratıyordu. Takımımızın üç golden fazla çıkaramaması, sırf talisizlik ve Macar kalecisinin ustalığı eseridir. İlk defa şanterhaf oynayan Lütfi, hem müdafaaya yardım etmiş, hem de muhacim hattını elinden geldiği kadar beslemiştir. Günün en iyi oyuncusu Münevver idi. Oyuncularımızı kazandıkları bu haklı muvaffakiyetten dolayı tebrik etmek lâzımdır.

Macar takımına gelince, soğuk kanlılıkları, top kesişleri isabetli paslarıyla nazarı dikkati celbetmişlerdir. En iyi oyuncuları sol ve bilhassa sağ açıklarıdır. Bizce yegâne kusurları, sol ve sağ açıkları müstesna çutsuzluklarıdır. Seget takımı, muhtelitimize yenilmekle beraber, zayıf değildir ve hiç şüphesiz ki, son zamanlarda şehrimize gelen cebebi takımların en kuvvetlisidir.

Bu itibarla, bugün Macarlara karşı oynayacak olan Fenerbahçe - Güneş takımına, Galatasaray - Beşiktaş muhteliti gibi enerjik ve semere verici bir oyun oynamasını tavsiye ederiz.

Dün yenilen Seget oyuncularının bugün dünkü mağlûbiyetin intikamını çıkarmak isteyeceklerini unutmamalıyız. Bunu göz

İlk kurşun Ödemiş'teki anıtta toplantı yapıldı

Ödemiş yakınındaki ilk kurşun anıtı

İzmir 5 (Akşam) — Her yıl olduğu gibi bu yıl da Ödemiş'te ilk kurşun atımı töreni on binlerce halkın iştirakile Ödemiş'in (ilk kurşun) köyü yakınındaki anıt önünde yapıldı. Anıtın etrafında toplananlardan bir kısmı kurşun atımında yanyana yer almış olanlardı.

Tire, Bayındır ve Ödemiş ilçeleri köylerden gelenler pek çoktu. Vali general Kâzım Dirik; töreni önemli bir söyleyle açmış, bugünün en seçkin ve önemli işleri arasında Atatürk'ün, İsmet İnönü'nün bütün ulusa karşı açtığı Türk kuşu ve uçak hava tehlikesini bilmek davası üzerine gözü çekmiş, bütün halkın, sevgili köylülerin bu işi de önemle benimseyeceklerinden emin olduğunu söylemiştir.

Valinin söylevi çok alkışlandı. Halk büyük tezahürat yaptı. Anıt ilçe ve köylüler adına büyük çelenkler konuldu.

Önceden buradaki köyün adı (Hacı İlyas) diye anılırdı. İzmir'e çıkan düşman ilerlerken ilk mâniyaya burada rasladı. Ödemiş'in ve yakın ilçelerin Batur oğulları cepaneliklerde, depolarda bulunan eskipüşkü martin ve maverlerle ilk cepheyi burada kurdular. Biribiri ardınca uzanıp giden buradaki tepeler tabii birer siper durumundadır. Düşman; buradaki Türk haramanlarını mitralyöz ateşile karşıladı, halbuki bizde martin, hattâ çifte tüfekleri vardı, fakat bu; düşmana bir ihtardı ve bu ihtar Türkün yaşamak azmını ona ilk olarak haber vermişti.

TAKSİM BAHÇESİ Lokanta Kısmı

Açılmıştır.

Her akşam: DİNE KONSER
Tabldot:

Gece 4 tabak yemek 90 kuruş
Öğleyin 4 " " 60 "
Maestro YANKO'nun idaresinde
TELSİZ CAZ

Fiyatlar çok ucuzdur.

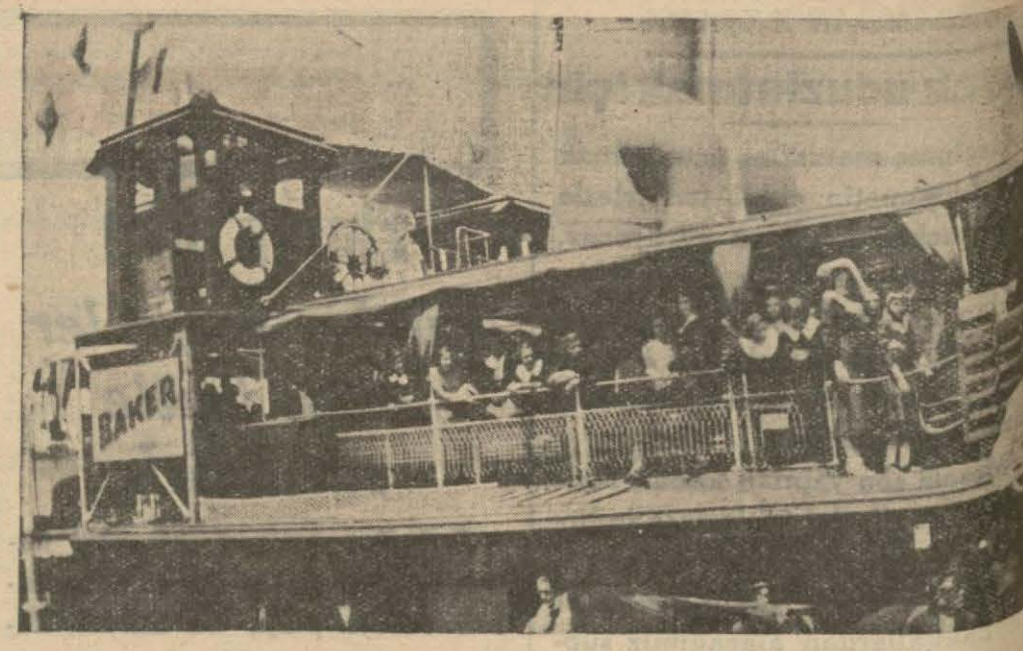
Pazar sabahı 11-13 kadar matine
Danslar Prof. PANOSYAN
idaresindedir.

Bahçe Kısmında

ALBERT TIANO tarafından
Çıgan orkestrası

Bomonti birası büyük duble 18 K.

önünde tutarak oynarsak bugün de ikinci bir galibiyet kazanacağımız muhakkaktır.

Erenköy kız lisesi, bu hafta Yalovanın en güzel mesiresi olan Çınarcıya bir vapur gezintisi yapmıştır. Mektepli kızlarımız, Çınarcıkta çok güzel bir gün geçirmişler ve çınar ağaçları altında eğlenmişlerdir. Yukarıki resimde talebe vapurda görünüyor.

Japonya

(Baş tarafı 1 ci sahifede)

Amerikanın bu işe karışması
umulmamaktadır.

Londra 7 — Japonya harbiye bakanlığı şimali Çin meselesinin bir dakika evvel halledilmesini istemeğe karar vermiştir. Japonya Mançuri ile cenubi Çin arasında bitaraf bir hükümet kurulmasını isteyecektir.

Japon hükümeti bir ultimatom verecek, Pekin ve Tiyen Çindeki Çin kuvvetlerinin geri çekilmesini, Japonya aleyhdarı cemiyyetlerin dağıtılmasını isteyecektir. Japon hükümeti Mançuriye asker gönderiyor.

Ultimatom verildi

Pekin 8 — Japonya Çine 48 saat mühletli bir ultimatom vermiştir. Ultimatomun müddeti 10 haziranda bitiyor. Ultimatomda Haupei vilâyetindeki Çin askerlerinin geri çekilmesi, mavi gömlekli Çin vataseverler teşkilâtının dağıtılmasını istemektedir.

Normandie dönüyor

Nev - York 8 (A.A.) — Normandie, dün akşam Nev - York saatile 14 te Avrupaya yollanmıştır. Geminin kaptanı yeni bir rekor kırmağa çalışacağını söylemiştir.

BORSA

İstanbul 8 Haziran 1935

(Akşam kapanış fiyatları)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	95,25	İş.B. Hamiline	9,70
Kuponsuz 1933		Müessis	90,—
İstikrazı	94,—	T. C. Merkez	
Unitürk I	28,35,—	Bankası	53,—
II	26,35,—	Anadolul hisse	25,20
III	27,05	Telefon	12,60
Müessis I	53,20	Terkos	16,—
II	44,45	Çimento	10,50
III	—	İtihat değir.	8,—
İş Bankası	9,50	Şark	0,90

Para (Çek fiyatları)

Paris	12,03,—	Sofya	68,68,10
Londra	618,75	Prağ	18,98,33
Nev York	79,58,75	Berlin	1,96,57
Milano	9,62,20	Madrid	5,80,86
Atina	88,88,90	Belgrat	84,98,41
Cenevre	2,43,45	Zloti	4,20,18
Brüksel	4,23,20	Pengo	4,47,87
Amsterdam	1,17,50	Bükreş	78,69,85
		Moskova	11,96,25

Bu hafta Pangaltı

TAN sinemasında

İki büyük ve güzel film

Gönüller Birleşince

NORMA SHEARER

Önümüzdeki Pazartesi günkü program

SAADET ŞARKISI

Gitta Alpar ve Gustav Frohlich

Pazartesi, Perşembe günleri iki film.

Her iki filmde dünya haberleri.

Tel. 43374

Bugün TURK sinemasında

S A F O

Mary Marguet François Rozet

Her Şey Kazananın

Hames Cagney Marion Nixon

2 Fransız filmi birden

Radyo

9 Haziran Pazar

İstanbul, 12,30 Plâk neşriyatı, 18,30 Dans musikisi (Plâk), 19,30 Çocuk masalları, Mesud Cemil, 20 Konferans, 20,30 Stüdyo orkestrası konseri, 21 Radyo caz ve tango orkestrası, 21,30 Türkçe sözlü şan, Bayan (Birsen), 21,30 Son haberler, borsalar, 21,40 Müzyisto Goldenberg koro heyeti, 22,10 Plâk neşriyatı.

Bükreş, 12 Kilise konseri (Koro), 12,30 Hafif musikisi, 14,35 Plâk, 19,15 Plâk, 20,20 Yeni plâklar, 21, Radyo cazı, 22,20 Spor, 22,30 Yeni plâklar, 23,15 Dans, 23,45 Fransız ve almanca duyumlar.

Budapeşte, 20,50 Stüdyo operası, 23,30 Heinemann caz orkestrası, 24,15 Çıgan orkestrası.

Belgrad, 20,30 Ulusal yayım, 21 Alman korusu konseri, 23 Spor ve duyumlar, 23,30 Dva Jelena lokantası, 24 röle (nakil), 24 Dans plâkları.

Varşova, 20,25 Plâk, - sözler - konferans, 21,15 Ölülere hürmet saati, 22,30 Lemberg den nakil sözler ve müzik, 23,20 Asker müziği, 24,05 Plâk.

Hamburg, 20,20 Org müziği, 20,50 Hava raporu, 21 Denizcilik şarkıları, 23,30 Dans.

Breslau, 20 Halk müziği, 21 Radyo piyesi (Müzikli), 23,30 Dans.

10 Haziran Pazartesi

İstanbul, 18,30 Jimnastik bayan Arzu de Tarcan, 18,50 Fransızca ders, 19,30 Haberler, 19,30 Ege caz. Türkçe sözlü eserler, 20 Konferans, 20,30 Radyo Tango orkestrası türkçe sözlü eserler, 21,30 Bayan (Bedriye Tüzün), 21,30 Son haberler, Borsalar, 21,40 Profesör L. ko Amar, Keman konseri, 22,10 Plâk neşriyatı.

Bükreş, 13-15 Gündüz plâk yayımı, 18 Radyo orkestrası, 19,15 Konser, 21,20 Rumen şarkıları, 20,35 Plâk, 21,05 Sarvas küatüorru, 21,40 Şarkılar (Opera ve romanslar), 22 Piyano konseri, 23,30 Duyumlar, 22,45 Konser nakli, 23,15 Fransız ve alman dilinde duyumlar.

Budapeşte, 20,40 Macar halk şarkıları, 23,20 Piyano konseri, 24,15 Cez, 21 Belgrad, 20,30 Ulusal yayım, 21 Zagreb operasından nakil - duyumlar.

AKŞAM'ın faydalı neşriyatından

SWIFT

Cüceler ve Devletler memleketinde

Gulliverin seyahatleri

Bütün dünya gençliğinin en çok sevdiği kitap

Türkçeye çeviren:

Ercüment Ekrem Talu

★

4 renkli kapak içinde ciltli ve renkli resimlerle süslü

Yakında çıkıyor

AKŞAM KİTAPHANESİ

Bugün matinelere itibaren

SÜMER Sinemasında

Garb Cephesinde

Kanlı Hücumlar

Mevsimin en büyük harp filmi. Aytaç

NIÇİN SEVDİM ?

Büyük ve mükemmel

fransızca komedi

Yaz fiyatları: 20-25-30 kuruş

İÇERDE OLUP BITENLER

Telefon telinde eşek yuları!

Telefon muhaberatındaki arızalar neden ileri geliyor?

İzmirle Ankara ve İstanbul arasında telefonla görüşenler pek çoktur. Halka kolaylık olsun diye İzmir telgrafhanesinin alt katında, İstanbul ve Ankara ile telefonla konuşmak isteyenler için bir genel görüşme köşkü yaptırılmıştır.

Manisa, Balıkesir ve Avrupa ile telefonla görüşmek için de her türlü hazırlıklar bitirilmiştir. Görüşmelere başlamak için genel direktörlükten emir bekleniyor.

İzmirde şehirler arası telefonile görüşmelere başlanılı beri bir ay içinde 1245 görüşme, ayrıca 26 da acele görüşme olmuştur ve 1345 lira hasılat elde edilmiştir.

Şehirler arası telefonunda sık sık arızalar olmaktadır. Arıza mintakası Manisa - Akhisar arasındadır. Arıza daha ziyade öğleden evvel oluyor. Enspektörler tarafından yapılan tetkiklerde bunun bazı düşüncesizler tarafından tellere atılan bazı eşyadan olduğu anlaşılmıştır. Hattâ Menemen - İzmir arasındaki hatta da bir eşek yuları bulunmuştur. Telefon telleri daimi surette göz altında bulundurulmaktadır.

Sanat enstitüsü

İzmirde büyük bir bina yapılacak

İzmir 7 (Akşam) — İzmir kız sanat enstitüsü için İzmir yakın vilayetlerin de ihtiyaçlarını karşılayacak büyük ve modern bir bina yaptırılacaktır. Bina için ikinci Kordonda erkek lisesine giden yolun sol kısmı münasip görülmüştür. Burada enstitü binası inşası için 10 bin metre murabbaı yer ayrılmıştır. Arsa, metre murabbaı on kuruştan enstitüye bırakılmıştır.

Enstitü binasının ne şekilde inşa edileceği kararlaştırılmak üzere birçok plânlar getirtilmiştir. Bu plânlar arasında en elverişli olanı seçilecek ve Kültür bakanlığı tahsisat verdikten sonra inşaat başlanacaktır. Yapılan tetkiklere göre modern ve büyük bir bina için 10 bin metre murabbaı azdır. Onun için daha beş bin metre murabbaı arsa belediyeden istenecektir. Bu yıl yapının inşasına başlanacağı oranlanmaktadır.

Organ imali

Tire Tecim (ticaret) odası, yapılacak organların evsafi ve ihrac şekli hakkında bir rapor hazırlayarak Ekonomi bakanlığına göndermiştir. Ayrıca bir de nizamname yapıldıktan sonra organ imali ve ihracı ona göre yapılacaktır.

Nöbetçi eczaneler

Bu akşam nöbetçi eczaneler şunlardır: Galata: Hilâl (Fındıklı), Kasımpaşa: Merkez, Hasköy: Halk, Beyoğlu: Ahmed Cevad (Ahmed Cevad), Vinikopu (Yüksekkaldırım), Şişli: Asım Şükri, Kadıköy: Üçler (Yeldeğirmeni), Soğuyadisi (Balıkpazarı), Beşiktaş: Rıza, Küçükpazar: Yorgi, Alemdar: Eref Neşet, Beyazıt: Cemil, Aksaray: Sarım, Eminönü: Hüsnü Haydar, Üsküdar: Ahmedîye, Şehzadebaşı: Hüseyin Kâmil, Fener: Hüsameddin, Samatya: Erofilos, Şehremini: Nâzım, Karagümrük: Fuad, Sarıyer: Osman, Balıkesir: Merkez, Büyükdada: Halk, Hey-

İzmir panayırı

Bu yıl panayır çok zengin olacak

İzmir 7 (Akşam) — Bu yıl İzmir panayırı çok zengin ve geniş bir şekilde kurulacaktır. Panayıra iştirak edebilecek büyük kolaylıklar gösterilecektir. Bunun için yüksek Kamutaydan bir kanun çıkmıştır. Bu kanuna göre panayıra eşya gönderenlerin reklam için panayır yerinde elden dağıtacakları el ilanlarıyla panayırın muhtelif yerlerine yazı ile asacakları reklâm lâvhaları, tabelâlar, her türlü maktu ve damga resimlerinden muaf olacaktır. Panayır komitesi başkanlığının panayıra iştirak edenlerin her türlü şarbaylık (belediye) ve finansal (malî) vergilerden muaf tutulmaları hakkındaki teklifi de muvafık görülmüştür. Böylece panayırın geçen yıldan daha geniş alâka ile karşılanacağına şüphe edilmemektedir.

Panayır yerinde birçok yenilikler yapılmaktadır. Büyük gazinoda birçok değişiklikler yapılmıştır. Ayrıca havuzun etrafında oturmak isteyenler için yerler hazırlanacaktır. Panayıra eğlenmek için gelecekleri eğlendirmek için en güzel bir muzika temin edilecek, dans yeri ıslah edilecektir. Büyük terasta da ıslahat yapılmaktadır.

Panayırı gezip te yorulanların oturup istirahat etmeleri için parka birçok kanapeler konacaktır. Bu kanapeler ısmarlanmıştır.

Afişlerle broşürler İstanbul ve Ankarada bazı matbaalarda basılmaktadır. Bunların basımı bugünlerde bitecektir. Panayır genel talimatnamesi panayır komitesince hazırlanmış ve bastırılmak üzere matbaaya verilmiştir. Büyük havuzun kenarları ve antreden gazinoya kadar gelecek yollarla dış kapıya çıkacak yol asfalt yaptırılacaktır. Panayır için Viyanaya rozetler ısmarlanmıştır. Rozeti olanlar panayır yerine antresiz gireceklerdir.

Tütün rekoltesi

Yağmur yağmazsa rekolte az olacak

İzmir 6 (Akşam) — Bütün tütün bölgelerinde (mıntakalarında) tütün üretmenleri yağmur beklemektedir. Önemli bir sahada geç ekilen tütünler yağmursuzluk yüzünden cılız kalmıştır. İlk zamanlarda tütün rekoltesinin 20-22 milyon kilo olacağı oranlanmıştı. Fakat yağmur yağmaması yüzünden tütün rekoltesinin önemli bir şekilde küçüldüğü anlaşılmaktadır.

Daha bir hafta yağmur yağmayacak olursa rekolte 16-17 milyon kilo olabilecektir. Yağmur yağarsa iş değişecektir. O vakit rekoltenin yükselmesi beklenebilir, fakat yağmur düşeceğine dair en küçük bir delil de yoktur.

10 Haziran Pazartesi saat 15 de

Süadiye'de, Süadiye gazinosunda, Elektrik fırınının tatbikatı gösterilecek, ve bu meyanda, gelenler arasında kur'a çekilerek, bir

ELEKTRİK ALETİ

HEDİYE EDİLECEKTİR.

Bu ders Bakanlara mahsustur.

Gümüş fiatı yükseldi

Mecidiyeleri 60 kuruşa satın alıyor

Hükümet, gümüş piyasasını göz önünde tutarak mecidiye fiatını artırmıştır.

Kabul edilen esasa göre, saf gümüşün gramına üç kuruş fiat konulduğundan çok aşınmamış bir gümüş mecidiyenin değeri 60 kuruşa çıkmıştır. Çünkü böyle bir mecidiyede 20 gram saf gümüş vardır. Bir hafta evvelkine göre fark 15 kuruştur.

Merkez bankası gişelerinde yeni fiatla mecidiye değiştirilmesi başlanmıştır.

Paranın değeri tartılarak tesbit ediliyor. Bundan maksad, mecidiyenin aşınma derecesine göre, kalan saf gümüşü meydana çıkarmaktır.

Piyasada çok aşınmak yüzünden değerinden 5 - 10 kuruş kaybeden mecidiyeler de vardır.

Halk sarraflara gidecek yerde Merkez bankası gişelerinde mecidiyeleri bozdurmağı tercih ediyor. Çünkü sarraflar 50 kuruştan fazla vermiyorlar. Toplanacak gümüş paralar Darphaneye gönderilerek yeni gümüş paraların basılmasına tahsis olunacaktır.

Avrupada gümüş ve altın fiatları yükselmektedir. Birkaç gün evvel 925 kuruş olan altın 942 kuruşa çıkmıştır.

Kültür bakanlığı müsteşarı İzmirde

İzmir 7 (Akşam) — Kültür bakanlığı müsteşarı bay Rıdvan Nafiz Edgüer şehrimize gelmiş, okulları teftişe başlamıştır. Burada bir hafta kalacaktır.

Mesleki ve teknik tedrisat genel direktörü bay Şükrü de İzmirde bulunmakta ve meslek okullarımızı teftiş etmektedir.

Her gün 5 söz

Yirmi üçüncü liste

- 1 — İktifa etmek = İzdemek
Tilmiz, Şakirdimarifet = İzdemem
Örnekler: 1 — Biz bütün devrim davalarında Atatürkü izdemekteyiz.
2 — Akıl öğretmeyi bırakınız; eğer onun iyi bir izdemeni olursanız, bu şeref te size yeter.
2 — İktifa etmek = Yeter bulmak, Yetsinmek
Örnekler: 1 — Hiç birimiz, hava savgamız için, 200 kanadı yeter bulmayız.
2 — Kendisini hoş kullanırsanız, vermek istediğiniz paranın yarısı ile de yetsineceğine şüphe etmiyoruz.
3 — İktisap etmek = Edinmek
Mükteseb = Edinik
İktisap = Edinç
Müktesebat = Edinçler
Örnekler: 1 — Hukuku müktesebe = Edinik haklar.
2 — İlim edinçleri oldukça eksik olan bu adam...
4 — İmtihan = Sınav
Örnek: Bir talebenin sınav usullerinden yapıp yapıldığını gördüğünde, sınav usulleri değil, talebenin bilgisi hakkında şüpheye düşer.
5 — İktidar = Erk (Puissance)
Mevkii iktidar = Erke (Pouvoir)
Sahibi iktidar = Erkmen (Puissant)
Örnekler: 1 — Bir devlet için en büyük erk kaynağı, ekonomik gelişimdir.
2 — Bir şefin asıl erkesi, halkın sevgisidir.
3 — Erkmen, küçüklerin kusurlarını hoş görür.
Not: Gazetemize gönderilecek yazılarda bu kelimelerin Osmanlıca kullanılmamasını rica ederiz.

Bayanlar diyorlar ki..

Köyde erkeğin kıymeti her yerden fazladır

« Köylü kadın şehirli kadından çok üstündür »

Taksimde Yat klübün yerine yapılan, âbide ile karşı karşıya güzel bir apartıman. Pencereden bakınca Taksim meydanı büyük bir sini halinde görünüyor... Duvarda, tam karşımda bir lâvha... «Elbet sefil olursa kadın alçılır beşer»...

Bayan Meliha Avninin radyoda sık sık konferanslarını dinlersiniz. Kendisi Halkevlerinin idare heyetinde uzun müddet çalışmıştır. Şimdi Halkevinin köcülük kolunda çalışıyor.

Bayan Meliha Avni, Narmanlı zadelereindir. İstedığı gibi eğlenecek, gezecek, lükse para verecek kadar zengindir. Fakat buna rağmen onun çalışmadığı bir gün yoktur. Kirası 150 lira olan apartımında oturur, çok defa ev işlerini, mutfak işlerini kendi görür.

Kıymetli konferansçı:

— Bir kadının hali vakti ne derece yerinde olursa olsun ev işlerini en ince noktasına kadar bilmeli ve kendi yapmalıdır. Çünkü ev kadınlığının en büyük, en sinirlendirici derdi hizmetçi derdidir. İnsan katiyen istediği gibi bir hizmetçi bulamıyor. Orta hizmeti yapanların en fevkalâdesini, en yüksek aylıkla getiriyorsunuz, 35 lira ayda veriyorsunuz... Şimdi bir toz almağa kalkıyor. Eline aldığı en güzel, en kıymetli şeyinizi «çat» diye düğürüp kırıyor.

Bence iki kişilik bir aile için - ne kadar paraları olursa olsun - hizmetçi tutmak lüzumsuz bir esarettir. Hizmetçiye derd anlatıncaya kadar insan kendi işini mükemmelen kendisi görür. Sonra Bu «hizmetçi esareti var» diye kocanıza kendi elinizle istediğiniz gibi bir yemek pişiremeyecek misiniz? Bunun için her kadın bir evin en incesinden, en kaba işine kadar her şeyini çok iyi bilmelidir.

— Kocanızda neleri görmek istemezsiniz? Alelûmum kocaların kabahati nedir?..

— Kocalarda - onların hiç önem «ehemmiyet» vermedikleri - bazı ufak tefek, teferrüattan addedilen alâkasızlıklar vardır. Bunlar kadınları son derece sinirlendirir, ve hattâ ondan soğutur..

Meselâ saatlerce çalışmışınız. Kocanız için onun en sevdiği itinalı bir yemeği kendi elinizle pişirmişsiniz, kendi elinizle şık tabaklara yerleştirmişsiniz. Garnitürlerini kendi elinizle koymuşsunuz... Güzel, çiçekli bir sofraya kurmuşsunuz.. kendisini bekliyorsunuz. İçinizden de:

«Kim bilir ne kadar memnun olacak!...» diyorsunuz. O geliyor, sofraya oturuyor, ne çiçekli sofranın, ne saatlerce uğraşarak, bin bir itina ile yaptığınız yemeğin farkında bile olmuyor. Yemeğini yiyip sigarasını yakıyor, gazetesini eline alıyor. Sofradan kalkıyor..

Sonra bu aynen giyiniş meselesi için de söylenebilir. Kocanızın en sevdiği renklerden en

Bayan Meliha Avni

beğendiği şekillerde bir tuvalet yapıyorsunuz. Gene içinizden:

«Şaşacak... Elibsemi pek beğenecek... Birdenbire karşısına çıkıp şaşırtayım..» diye sürprizler bile düşünüyorsunuz... Ne gezer o farkına bile varmıyor...

Bu şartlar altında, yaptığı en güzel yemek beğenilmeyen bir kadın mutfak işlerinden soğur, canı bir daha mutfaka girmek istemez: «Mademki farkında bile olmuyor.. ha ben yemeği pişirmişim, ha hizmetçi...» der mutfakta et, soğan kokuları arasında meşgul olacağına sinemaya gider.

Giydiği elbise kocasının en küçük dikkatini bile üzerine toplamazsa o kadın sünepeleşir.

Fakat bir genç kız evvelden çok dikkat ederse bütün bunların almamasını temin edebilir. Evlenmekte son derece düşünmek lâzımdır.

Bizde maalesef bu önemli «mühim» karar verilirken hiç düşünülüyor. Düşünmeden evlendikleri için de gayet garip bir hayat yaşıyorlar. Böyle ciğlere rasgeliyorum. Gittikleri bir misafirlikte bile birbirlerine neler yapmıyorlar. İnsan bunları gördükten sonra evlenmekten korkuyor.. bilmem bana korku verdiler.

Bir tanıdıklarım vardır. Sevişerek evlendiler hem de... Bize misafirliğe geldiler. Bir kavgaa... Doğuşmedikleri kaldı. Bana inanınız ki ertesi günü: «Zavallılar.. acaba ayrıldılar mı? Muhakkak öyle olacak!..» diye gitim. A?.. Dün gece o müthiş kavgayı eden bunlar mıydı?.. Daha (Devamı 9 uncu sahifede)

"AKŞAM,"ın

Süreklî müsabakası

(9 Haziran 1935)

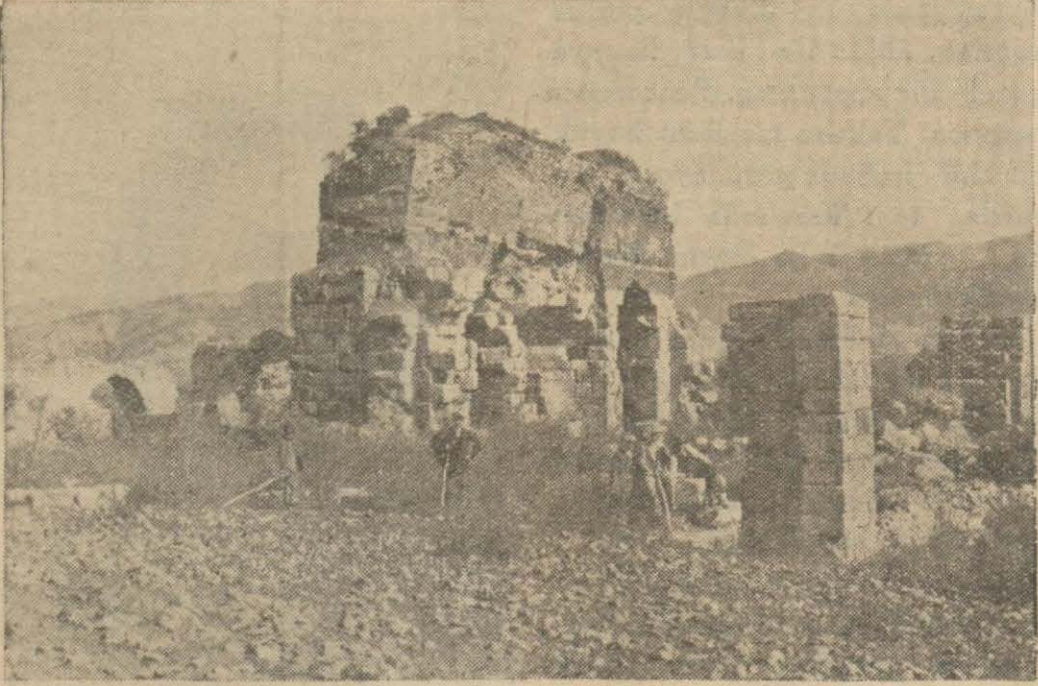
2 inci seri

Izmir mektupları

Bergamada 50 bin altınlık bir define aranıyor

Define kale duvarlarının dibinde bir yere gömülü imiş

Definenin saklı bulunduğu söylenen Bergama kale duvarlarından bir görünüş

Bergamada bir define aranmakta olduğunu yazmıştık. İzmir muhabirimiz bu hususta şu mektubu göndermiştir:

Bergamada elli bin Osmanlı altını aranmaktadır. Bu defineyi bulanın yerini İstanbul hapishanesinde soygun suçundan yedi yıllık mahkûmiyetini doldurmak üzere olan Pomak Hasan biliyormuş. Pomak Hasan; bundan önce ihbar da bulunduğu vakit hazırladığı kroki üzerinden Bergama kalelerinde araştırma yapılmıştı, fakat o vakit bir şey bulunamamıştı. Bu mahkûmun İstanbul ceza evinden Bergama ceza evine getirilmesi üzerine tekrar araştırma yapılmıştır.

İzmirden araştırmaya emniyet direktörlüğü adli kısım başkanı bay Hulûsi Akgümüş memur edilmiştir. Bergama kale duvarlarının dibinde bir yerde gömülü olduğu haber verilmiş olan define için Bergama ceza evine getirilmiş olan mahkûm Pomak Hasan da alınmıştı. Bergama kale duvarları dibine gidilmiştir. Pomak Hasan iyiden iyiye ortalığı araştırdıktan sonra yedi yıl evvel defineyi gömdüğü yerin üstünde kale duvarlarından yıkılmış olanların enkazı bulunduğunu söylemiş ve define yerini tesbit etmiştir.

Pomak Hasanın söylediğine göre burada 50 bin Osmanlı altını ile bir miktar kâğıd para, antika bir taş, inci, elmas ve sair, çok miktarda mücevherat, birkaç altın saat gömülmüştür. Definenin dikkate değer bir hikâyesi vardır. Bu hikâye şudur:

Pomak Hasan; on iki yıl önce Bigada genc bir kızı dağa kaldırmış ve sonra jandarmalar kendisini takibe çıkınca üç yıl dağlarda dolaşmıştır. Bu sırada dağlarda Salko ve Sinan adında iki haydudla birleşen Hasan Ayvalık, Edremid ve havalisinde dolaşmağa başlamışlardır.

Bir gün Ayvalık civarında gezinirken Midilliden gelmiş olan bir Rum haydud çetesile tanışmışlardır. Bunların başından Karazından adlı bir haydud vardı. Yanında da dört arkadaşı bulunuyordu.

Bir gün Karazından; Midilliden gelmelerinin sebebini bunlara anlatmış, Ayvalıkta Paraşkeva adlı bir Rumun evinde merdiven

altında beton örülü bir yerde define aramak istediklerini söylemiş ve yardım istemiştir. Haydudlar elbirliğiyle bir gece Paraşkevanın evine gitmişlerdir. O sırada bu ev henüz muhacirlere verilmemişti, boştu.

Sekiz gece faliyetten sonra evden çıkardıkları defineyi Ayvalıkta metrük bir yeldegirmenin dibine götürüp saklamışlardır. Sonra Burhaniyeden satın aldıkları iki beygire yüklettikleri bu defineyi Bergamada eski kale duvarları dibine getirip paylaşmak istemişlerdir. Paylaşma sıralarında aralarında kavga çıkmış, Sinan bir hizaya getirmek suretile ateş ettiği bir mavzer kurşun ile Karazındanla arkadaşı Nikolayı öldürmüştür. Öteki üç Rum; bundan korkarak parayı bırakmış ve çekilip gitmişlerdir.

Bu üç kişi, orada kalan iki cesed yüzünden kendilerinin tutulacaklarını ve şiddetle aranacaklarını düşünerek defineyi kale duvarları dibine gömmüşler ve sonra Balıkesir havalisine geçmek üzere hareket etmişlerdir. Balıkesir yolunda giderken pusu kuran jandarmalara raslamışlardır. Jandarmaların «dur» emrini dinlemediklerinden jandarmalar pusudan ateş ederek Sinanla Salkoyu öldürmüşler ve Pomak Hasanı da kolundan yaralamışlardır.

Hasan sonra iyileşmiş ve duruşmadan sonra yedi yıl ağır hapse mahkûm edilmişti. Mahkûmiyet müddetini doldurmak için on sekiz ay kalmıştır. Kale duvarları dibinde bulunan define yerinin meydana çıkarılması için enkaz kaldırılacaktır. Bunun için de eli lira kadar bir masraf yapılacaktır.

İZMİRDE

Acele Satılık Ev

İzmirde Karantinada İskele yokuşunda 60/72 numaralı ev ucuz fiatle satılıktır. Bina iki kat üzerine 7 oda ve kâğırdır. İçinde her türlü istirahat esbabını toplamıştır. Büyük bahçesi vardır. Görmek için içindekilere, fiat için İstanbulda Akşam gazetesi yazı işleri müdürü Enis Tahsine müracaat edilmelidir.

NELER OLUYOR?

Topraktan altın

Dunikofski adında Lehli bir mühendisin topraktan altın yapmağa muvaffak olduğunu ve bir fen heyti önünde tecrübeler yaptığını vaktile yazmıştık.

Dunikofski atelyesini San Remo şehrinde kurmuştur. Journal gazetesinin muhabiri, Dunikofski ile atelyesinde görüşmüş, topraktan altın yapma hususundaki tecrübelerinin ne sonuç verdiğini sormuştur. Lehli mühendis te şu izahatı vermiştir:

— 10 nisandan 20 mayısa kadar yani kırk beş gün içinde 230 gram altın yapmış. Bu altının dörtte biri, ev yapılarında kullanılan topraklardan çıkarılmıştır.

Bana müstemlekelerinizdeki topraklardan içlerinde altın zerreri bulunan bir mikdarını veriniz o zaman alacağım sonuçtan (neticeden) şaşa kalacaksınız.

Bu görüşmede hazır bulunan Dunikofskinin avukatı söze karışarak ilâve etti:

— Topraktan yaptığımız bu altınları, yarın Banca d'Italiya göndererek satacağız. Bir gram altın bize üç franga mal oluyor. Halbuki bir gram altının bugün piyasadaki fiati 17 franktır. Müekkilim, yapılar da kullanılan topraktan ufak bir ameliye ile altın çıkarıyor.

Şimdi mevzuu bahsolan şey, topraktan yapılan altın mikdarını çoğaltmaktır.

Evlenmeyi kolaylaştırmak

İngilterede Bruklin şehri kolleji, kız ve erkek talebenin evlenmelerini kolaylaştırmak için gayet pratik bir çare bulmuştur. Evlenmek isteyen kız ve erkek talebeler, ayrı ayrı iki deftere adlarını, çeyizlerinin ve yahut servetlerinin mikdarını yazdırmakta ve fotoğraflarını da yapıştırmaktadırlar.

Defterlere yazılmak ve bu defterleri tetkik etmek bedavadır. Bruklin kollejinde bu büro kurulalıdanberi pek az geçtiği halde, birçok evlenmeler yapılmıştır. Bu usulün diğer İngiliz kollejlerinde de tatbiki düşünülüyor.

Çirkinlik kalkıyor, insanlar güzelleşiyormuş!

Amerika doktorlarından biri, bir kadın toplantısında çirkinlikten bahsederken, bütün çirkin kadınların ortadan kaldırılması lâzım geldiğini söylemiştir. Bu sözlerinin kadın dinleyiciler arasında uyandırdığı fena tesiri görünce şunu ilâve etmiştir:

«— Bir kadının çirkin olması, kendisinin istemesi yüzündendir. Bir kadın kızdığı zaman yüzü çirkinleşir, halbuki gülümserse güzelleşir.»

Bu sözlerden sonra doktor çirkin kadınların güzelleşmeleri için bol bol meyva yemelerini ve pudra kullanmalarını tavsiye etmiş, çirkinliğin yavaş yavaş yer yüzünden kalkmakta bulunduğunu ilâve etmiştir.

Haydud Spada kiyotin önünden geri çevrildi

Ajaksiyo 8 (Hususî) — Korsikalı haydud Spada kiyotine götürülürken, yeni bazı cinayetleri meydana çıktığından, geri çevrilmiştir. Bunlardan dolayı da muhakeme edilecektir.

MEŞRUTİYETTEN ÖNCE Manastırda patlıyan tabanca

Yazan: Mustafa Ragıp

Sıra No, 104

Abdülhamid, inkılâpçıları meydana çıkarmak için otuz yıldan beri takip ettiği şiddet ve istibdadını bir kat daha arttıracak, en küçük bir delil bulunca, hemen insanları sürececek, cemiyetin hareket geçmesine neye mal olursa olsun fırsat vermiyecek, hülâsa vaziyetin lüzum gösterdiği şekle göre tedbir alacaktı.

Abdülhamid büyük bir facia oynamağa hazırlanıyordu!

Reval mülakatı kararlarının Makedonyada tatbikine gelince: Abdülhamid için bu tehlikeden memleketi korumak bu sefer imkânsızdı. Yukarıda verdiğim tafsilât ile Reval mülakatının ne gibi elim şartlar ve tesirler altında yapıldığını anlatmıştım. Felâket getiren bu şartlar karşısında devletleri kandırmak, verdikleri kararları tatbik ettirmekten vaz geçirmek, hiç olmazsa işi pamuk ipliğine bağlayarak tehlikeyi hafifletmek kabil olmayacaktı. Nitekim o zamana kadar Babîâlinin yaptığı teşebbüslerden hiç bir netice alınmamış, Rusya, Avusturya gibi iki büyük devletin anlaşması, Abdülhamidin takip ettiği politikayı hükümsüz bırakmıştı.

Çünkü son gelen haberlere göre büyük devletlere aid filoların pek yakında Selânik limanını işgale hazırlandıkları anlaşılmıştı. Şu takdirde Reval mülakatında Makedonyanın mukadderatı hakkında verilen karar behemehal tatbik edilecekti. Abdülhamid mademki bu haricî felâketi atlatamıyacağı, o halde bundan istifade ederek hürriyet cereyanlarını suya düşürmek pekâlâ mümkündü. Bu takdirde alacağı tedbir ile Reval mülakatının elim tesirlerindeki mesuliyeti hürriyet cereyanlarına yükletip, kendini mesuliyetten kurtarmak, Revalin kendi idaresizliği yüzünden çıkmadığını isbat etmek kabil olacaktı!

Abdülhamid, çok sinsi bir halleti ruhiye ile dimağına yerleştirdiği bu fikri, çok isabetli ve yerinde buluyordu. Düşündüğünü tatbik ettiği takdirde meşrutiyetin iadesine mani olabileceğini, nihayet Makedonya, devletlerin tam nüfuzuna girip de meselâ «Rumeli şarkı» vilâyeti gibi bir vaziyete gelse bile, o gene tahtını ve tacını kurtarmış, memleketin diğer kısımlarında saltanat sürmenin yolunu bulmuş olacaktı!

Abdülhamid, bu düşüncesini nasıl tatbik edecekti? Aşağıdaki satırlarla tahtına çok sarılan nüfuz ve kudretinden bir nebze bile feda etmek istemiyen bu ihtiraslı ve müstebid hükümdarın Reval kararı karşısında hürriyet ve inkılâp cereyanlarını durdurmak için oynamak istediği büyük faciayı hülâsa edeceğim.

Padişah, düşündüklerini tatbik edecek tedbirlere baş vurmuştu. Fakat Niyazi beyin Resne dağlarında isyan bayrağını açması, Abdülhamidin bütün bu plânlarını alt üst etti ve hattâ giriştiği işi bile yarıda bıraktı.

Niyazi beyin dağa çıkması ile Abdülhamid ilk feci bir inkisara uğramış, partiyi kaybettini, otuz bu kadar yıllık politikasının iflâs ettiğini ilk defa olarak anlamıştı. Şayed Niyazi

bey biran evvel davranmayaydı ve tehlikeyi sezen «Terakki ve İttihad» cemiyeti meşrutiyeti el çabukluğ ile ve süratle ilân ettirmeye muvaffak olmayaydı, her halde 1908 senesi Osmanlı imparatorluğuna aid vakalar tarihe başka bir şekilde geçmiş olacaktı. Bu, muhakkaktır.

Abdülhamid, memleketi kana boyamak istiyordu

Niyazi bey çetesi dağa çıkmadan, daha doğrusu hürriyet ve inkılâp cereyanları fiilî bir isyan şekline girmeden önce Abdülhamid bu düşüncelerini tatbik edebilmek için gene şimalî Arnavudlukta kabilelerden istifade etmek istedi. Çünkü ne denirse den sin, padişahın düşüncesine göre Osmanlı imparatorluğunu teşkil eden unsurlar arasında kendisine gene en çok sadık olan Arnavudlardı. Bahusus Arnavudlar içinde lûtfîle, ihsanile garkettiği sergerdeler, beyler çoktu. Bundan başka Arnavudları istediği gibi harekete getirebilen, onlara istediğini yaptırmayı bilen bir Şemsi paşa vardı. Şu halde Abdülhamidin Şemsi paşaya vereceği talimat hemen tatbik edilebilecekti.

Abdülhamidin yukarıda anlattığım hürriyet tehlikesine karşı alacağı bu tedbir, onun o tarihe kadar baş vurmadığı, hattâ aklından bile geçirmedeği çok fena bir hareketti. Burada Abdülhamidin sinsi, haris ruhunun bütün tecellilerini göreceğiz, kendi nefsi için memleketi nasıl bir uçuruma sürüklemek istediğini bütün vuzuhile anlıyacağız. Padişahın çevireceği bu entrikada muvaffak olduğu gün, herşey bitecek, memleket kana boyanacak, inkılâpçılar ezilecek, hattâ makedonya alet olarak kullandığı Arnavudlar kırılacak, Anadoludan sevkettiği Türk gençleri Arnavudluğun sarp kayalıkları arasında gömölüp kalacaklar, fakat Reval felâkatı tatbik edilirken, Abdülhamid de tacını ve tahtını kurtaracaktı!...

Padişahın iradelerini hiç düşünmeksizin hemen tatbik edip gelen Şemsi paşa da Abdülhamid tarafından nasıl bir faciaya alet edilmek istendiğini anlayamamış, ancak padişahın her isteğinde, her işinde memleket için bir faide gelebileceğine inandığı için, metbuunun bu gizli maksadına nüfuz edememişti. Halbuki Şemsi paşa da bilmiyerek bir faciaya sürükleniyor, belki de padişahın ihtirasına kurban gidiyordu.

Abdülhamidin Arnavudlara yaptırmak istediği şey; onları yeniden ayaklandırmak, bir isyan, bir hâdis çıkartmaktır. Bunun için yeni bir sebep de icad etmeğe hacet yoktu: Arnavudları çok sinirlendiren, bütün müslüman Arnavudları elektrik cereyanına tutmuş gibi galeyana getiren ve bir kaç ay önce çıkan Pizren hâdisesini yeniden alevlendirmek kabil di: Hatırlardadır ki, 323 (1907) kânunuevvelinde Yakova Malieyasının bir köyünde, bunu müteakip de Pizren de cami mihrabına domuz başı asıldığı iddia edilmiş ve bu iddialar buralardaki müslüman Arnavudları, hristiyanlar aleyhine ayaklandırmıştı. (Devam var)

No. 37

Yazan: Faik Sabri Duran

Şikago üniversitesi için harcanan 83 milyon doları kimler vermiş?

Burada görüp tanıştığım genç kadınların ekserisi güzel ve hemen hepsi iyi yapılı ve dimdik sırtlı. Saçların ve cildin kendilerine mahsus bir parlaklığı var. Çoğunda saçlar bukleli... Mümkün olduğu kadar az şapka giyiyorlar. Her vakit yeni bir elbise ve yeni bir ayakkabı giyinmiş gibi görünüyorlar. Yürüyüşleri sert, hafif tuvaletleri sırtlarında âdetâ yelpazeleniyor gibi. Yürürken bir ellerinde küçük çantaları, öbür kollarını sallayışlarında bile, pek yakıştırılmış bir ahenk farkediliyor. Bu hallerile kutusundan yeni çıkarılmış, silinmiş süpürülmüş tertemiz bebeklere benziyorlar. İçtimai durumlarına göre çalışmaya gidenleri de, gezmeğe çıkanları da aynı ipek çorabı, aynı elbiseyi giyiniyor ve saçları aynı biçimde taranmış, bir kusurları varsa o da birçoğunun kocaman gözlük taşımak merakında olmaları. İşte şehrin fikre ve güzel sanatlara aid hareketlerini temsil edenler onlardır. Erkekler gündüzleri bu harekete katılmıyorlar. Onlar bu sırada bürolarında, ötekiler için harcıyacıkları paraları kazanmak derdindedirler. Bunun için olacak ki, edebi matnelerde ve gündüzün içtimai toplantılarında yalnız kadınlar görünüyor.

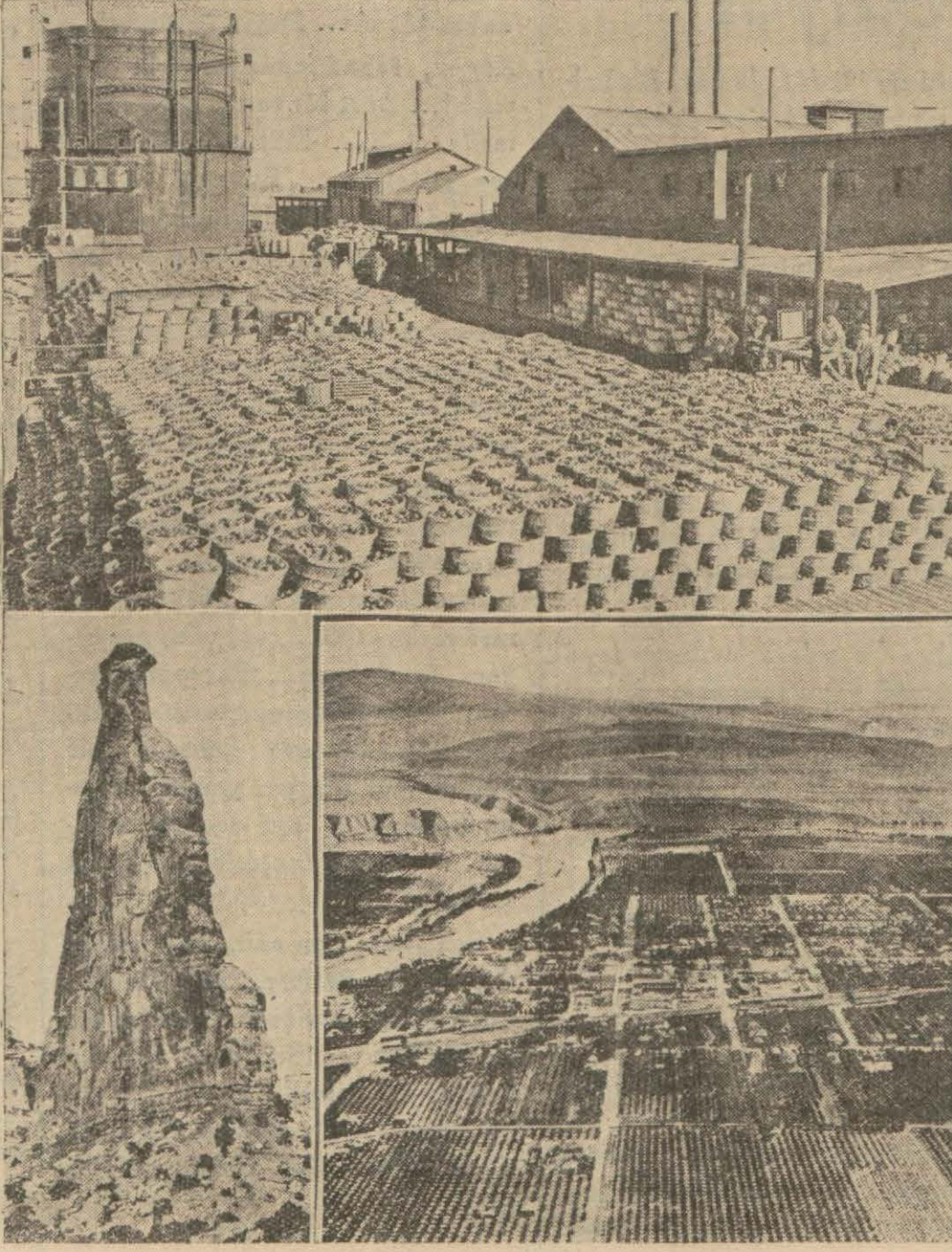
Denver'de yaşlı kadınlar da gençler gibi giyiniyorlar

Kadınların yaşlıları da on beş yaşındaki genç kızlar gibi giyiniyorlar. Burada öyle düz siyahlar giyinmiş babayarı kıyafatlılardan bir eser yok. İhtiyar matmazellerin, ihtiyar evlilerin ve ihtiyar dul kadınların hepsinin göğsü de açık, kollar da. Hemen hepsi aynı çiçekli kumaştan yapılmış tuvaletlere bürünmüşler... Dudaklar ve yanaklar hepsinde boyalı... Kimse kimsenin matemini sırtında taşıyor.

İşte Dr. Newtonu Denvere konferans vermek üzere çağırılmış olan kibar kadının salonlarında böyle bir kadın kalabalığı ile karşılaştık. Konferansının söze başlayacağı dakika gelinceye kadar her taraftan işidilen kadın seslerinden yayılmış gürültü arasında yalnız bir erkek sesi, hepsini bastırarak yükseliyordu. Bu, radyodaki Spikerin önce bir düz bağ sonra bir kaysı kompostosu markası için reklam yapan sesiydi. Ev sahibi makinenin düğmesini çevirmeyi unutmuş... Demek bu toplantıdaki biricik erkek sesi mekanik ve görünmez bir halde... Böyle olmakla beraber kadın ınrılıtlarının monotonisini hiç olmasa bu sert söyleyişlerle kesip kırıyordu... Ev sahibi, konferansın sonra bizi yemeğe alıyordu ve gece şerefimize bir süvare verdi. İşte o zaman erkekler göründüler. Yenildi, içildi, dans edildi ve iç sıkıntısına yer kalmadı.

Denver'den Şikagoya dönerken

22 birinci teşrin salı... Denver'de işimiz bitti, Şikagoya dönüyoruz. Gelirken buraya gece varmıştık, etrafı görememiştik. Şimdi gündüz gözü ile Platte vadisinin hep insan elile meydana getirilmiş güzelliklerini seyredebiliyoruz.

Yukarıda: Port Morganda büyük bir konserve fabrikasında yarım milyon kilo domates stoku - Aşağıda sağda: Grand Valleyde sulama işlerinin doğurduğu şeftali bahçeleri - Solda: Kayalık dağlar kenarında kırmızı kum taşlarından tabiatın yonttuğu bir sütun

Denver'den çıktuktan sonra geçtiğimiz bütün şehirlerin, Ford Morgan, Sterling, Julesburg ve daha bunlar gibi bir düzinesinin etrafı gözün görebildiği yerlere kadar hep ekili... Bir karış boş toprak yok...

Halbuki buralara bir zamanlar «büyük Amerika çölü» denirdi ve bu çorak ova garba doğru yayılmaya başlayan insan akını için bir sınır sayılırdı. Halbuki şimdi Denver'in şimalinde ve şarkında ova bir cennet olmuş... Tarlalar kilometrelerle uzanıyor... Daha garibi, her tarafta görülen fabrika toplulukları, ne tarafa baksanız bir sıra yüksek bacadan buram buram duman yükseldiğini görüyorsunuz. Tarlalar gibi bu fabrikalar da nihayet hep sulama teşkilâtının bir mahsulü sayılabilir. Öyle ya, toprak sulanıp bol mahsul alınmasaydı bu fabrikalar da meydana gelmezdi. Yolda gördüğümüz fabrikaların birçoğunda şeker yapılıyor.

Bütün Birleşik Devletlerde yapılan şekerin üçte birini Kolorado hükümetindeki fabrikalar vermiştir. Bir sene içinde şekerin temin ettiği hasılat 50 milyon dolar imiş.

Beyaz kristal altın sarı altını yenmiş

Halbuki Koloradodan çıkarılan sarı altının kıymeti bunun onda birini bile bulmuyormuş, demek beyaz kristal altın sarı altını yendi... Öyle ya bir zamanlar buraya muhacirler altın aramaya gelirlerdi, şu arkada görülen kayalık dağlarda bu «çöl»ün bir gün olup altını bastırarak bir değeri olacağını kimse kesdiremezdi. Hem Koloradonun gölden cenne-

te dönüşü çok çabuk bir iki nesilde oluvermiş... İlk gelip yerleşenler basit sulama işleriyle iyi neticeler alınca, kooperatifler, derken büyük sosyeteler doğmuş, milyonlar harcanarak büyük bentler yapılmış, her tarafa kanallarla sular akıtılmış ve neticede işte bu gördüğümüz şehirler âdetâ mantar gibi yerden bitmiş...

Şikago Üniversitesine harcanan milyonlar

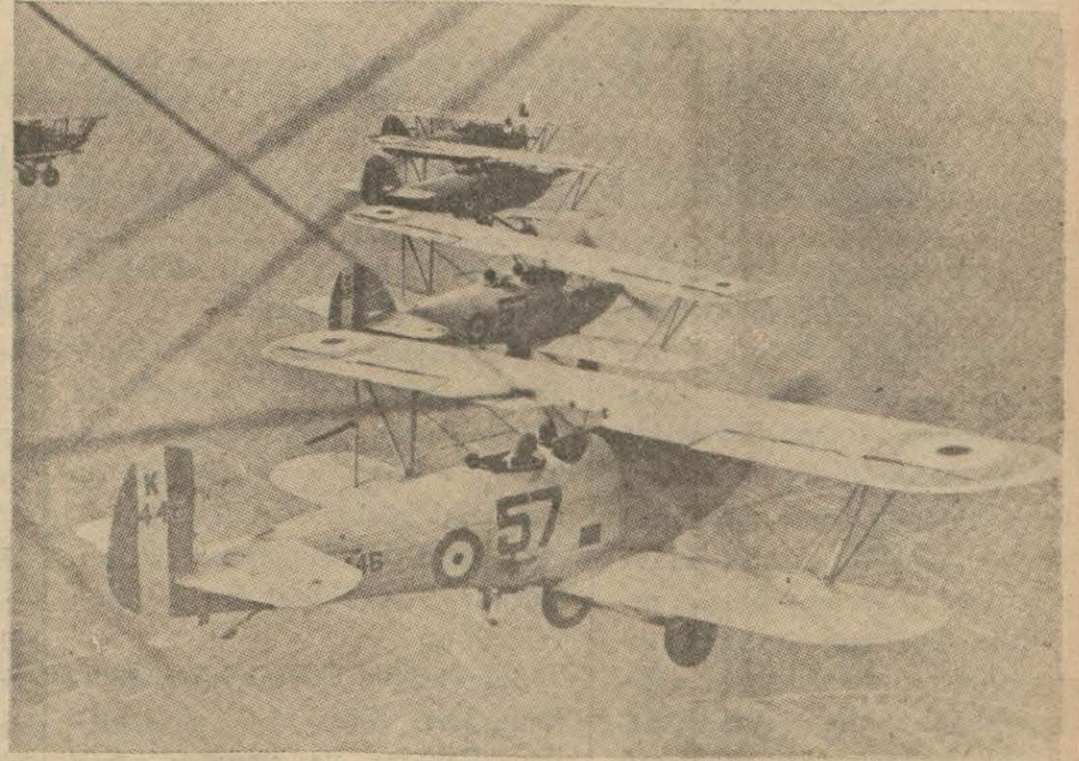
24 birinci teşrin perşembe... Şikagoda yine eski otelimizdeyiz. Bugün Şikago Üniversitesini gezdim. Dr. Newtonun tanıdıklarından ve Üniversitenin Şark Enstitüsü profesörlerinden Mr. Von der Osten beni gezdirdi. Mr. Osten 1930-31 senelerini Türkiye'de geçirmiş ve Alishar höyükünde ve Gâvurkaledede hafriyat yapmış, birçok kıymetli eserler meydana çıkarmış. Onun yardımı ile Şikago Üniversitesini pek iyi gezdim.

Üniversite dağınık birçok binalara ayrılmış, çoğu gotik tarzında yapılmış. Bunların içinde en yenisi Tıp kolleji. Eski rektörün ismini taşıyan «Harper Memorial» isimindeki kütüphanesi çok zengin.

Bu üniversiteyi 1892'de meşhur milyarder John D. Rockefeller 600.000 dolar vererek kurdurmuş, sonra yirmi sene içinde bu üniversiteye yaptığı yardımın somu 34 milyon doları bulmuş, fakat üniversiteye yardım edenler ondan da ibaret değil, Şikagolu diğer milyonların şimdiye kadar verdikleri para 47 milyonu geçmiş, böylece burası Amerikanın en zengin ilim evlerinden biri olmuş. (Devamı 10 cu sayıfede)

ASKERLİK BAHİSLERİ

Hava silâhlarının hususiyetleri

İngilizlerin bir kişilik Hawker Zemen avcı tayyareleri

Askerlik yazıcımızdan:

Ordu bütçesinin dışında ulusu hava korunmasına yardım ve hava silâhlarını çoğaltmaya çağırış boş değildir. Bunun önemi (ohemmiyetli) sebepleri vardır. Ulus bu işleri bilmelidir ki yadımının zarureti anlaşılsın. Bunun için de her şeyden evvel hava silâhlarının ve bilhassa tayyarelerin bazı hususiyetlerini bilmek lâzımdır.

Bugünkü ordularda 25-30 senelik top, 20-25 senelik tüfek, 10,15 senelik tank, deniz filolarında 30-40 senelik harp gemisine rastlanabilir ve bunlar pek âla iş görürler de. Çünkü bu silâhlardaki ilerileme keyfiyeti bu müddetler zarfında haddinden fazla olmadığı gibi sayılan silâhların karşı karşıya gelişinde teker teker değil belki bir kitle halinde olduğu için bazı kısımlardaki gerilik kendisini o kadar belli etmez.

Halbuki bugün meselâ 15 sene evvelki tayyareler ancak müze-lerde teşhire yarar. Tayyare silâhında 5 senelik, hattâ bazan bir senelik ilerileme bile bazı tiplerin kıymetsizleşmesine sebep olur. Çünkü tayyare muharebesinde karşı karşıya gelecek kitleler değil teker teker tayyarelerdir. Kütlenin ve meselâ tek başına bir filonun ateşini birleştirmeye, bununla tesir elde etmeye tayyarelerin süratı, silâhın hususiyeti manidir. Karşı karşıya gelen tayyarelerin muharebeleri şimdilik 200 metre içerisinde cereyan eder. Top konulmasına rağmen istikbalde de bu mesafe alabildiğine büyüyemez. Bu kadar az bir mesafeyi karşı karşıya katetmek için bugünkü tayyareler ancak bir saniyelik zaman sarfedebilir. Bu kadar az zamanda tayyarelerin ateşini tevhit ve idare mevzuubahs olmayacağı gibi zaten en büyük kudreti süratinde olan bu silâhın karakteri böyle bir tevhide müsait değildir.

O halde tayyareler teker teker birbiri karşısında kalacak veya bir kaç bir tayyareye yüklenecektir. Her iki halde de hâkim olacak tayyarenin sürat, manevra kabiliyeti, dönüş kudreti gibi hususiyetleridir. O halde meselâ süratı saatte diğerinden 20-30 kilometre fazla olan bir tayyare istediği zaman düşmanı yakalayarak ezebildiği halde, süratı az olan tayyareler, karşı tarafın geriye kaçışı esnasında ona yeti-

şemiyeceklerdir. O halde muharebe süratı fazla olanın arzusu dahilinde cereyan edecektir ki bu çeşit bir savaşın ne kadar fena olduğunu her harpten anlıyan kolayca takdir eder.

Hülâsa tayyare bu bakımdan çok değişen ve değişmeye uyması mutlaka gereken bir silâhtır ve başbakanın «beş köyün birleşip aldığı bir tayyarenin on, on beş sene sonra bir savaş olursa o savaşa girmeye hazır olduğunu» zannetmenin doğru olmayışını söylemesi de buradan gelir.

İkinci hususiyet tayyarenin çok masraf edici olmasıdır. Hiç bir silâh bir sene zarfında kendi kıymeti kadar masraf istemez. Tayyarede ise bu tamamen vardır. Bir defa dünya kadar benzin yutar, ömrü mahduttur, muayyen zamanlarda tamir masrafı gerektir, en pahalı malzemeden yapılır, iyi bir pilot yetiştirmek için bir hayli tayyare eskitmek, bir hayli malzeme sarfetmek gerektir. Hülâsa her itibarla masraf ister.

Bu sebepledir ki meselâ bir senede üç dört bin tayyare meydana getirebilen memleketlerin bu kadar tayyareyi doymaları ve uçurmaları hemen de savaş zamanına münhasır kalıyor. Geri tarafta ancak bir kısmı faal halde kalabiliyor. Diğer kısımlar ihtiyat olarak kullanılıyor. Hattâ bu dayanılmaz masraf yüzünden garp devletlerinin bir anlaşmaya varmaları de mümkündür. Dedimiz gibi barış amacile değil, dayanılmaz masraf yüzünden.

— Biz ne yapacağız?

Evvelâ şunu söyleyelim ki yeni silâhın pahalılığı yüzünden bunu tedarikten vazgeçemeyiz veya az miktarlarla kifayete razı olamayız. Çünkü bu silâh pahalı ve masraflı olduğu kadar müessirdir. Ulusun korunmasında da her şeyden evvel ucuz değil, müessir silâhlar aranır.

Sonra umumî endüstrileşme nisbetinde tayyarelerimizi de memleket içinde yapmak amacındayız ki bu suretle; gün geçtikçe tayyareye verilen para ile memleket içinde ekonomik bir hareket doğurma işlerini mezc ederek biz de diğer büyük uluslar gibi tayyare adedini istediğimiz kadar yukarılara çıkarabileceğiz ve o yukarı hızda tutacağız. Bunun için de her şeyden evvel tayyare ve pilot yetiştirme işini yaymak üzere önümüzdeki kalkınma savaşına katılmak gerektir. M. Şevki

SARAY ve BABİÂLİNİN İÇYÜZÜ

Yazan: SULEYMAN KÂNI IRTEM — Tercüme, ıktibas hakkı mahfuzdur — Tefrika No. 499

Ertuğrul kumandanı geminin geri dönmesi için müracaat ediyor

Temmuzun otuzuncu günü kılavuz idaresinde Süveyş kanalı geçerken kuma saplandı. Kanal idaresinden romörkörler, dubalar getirilerek salimen kurtarıldı. Dalgıç vasıtasile edilen muayenede haricen geminin seyri mâni hali olmadığı anlaşıldı. Ancak kılavuzun gösterdiği lüzuma binaen gemi sahile bağlanmakta iken rüzgâr ve akıntının şiddetile aykırılacağı; diğer sahile yaslandı; dümen ve bodoslaması kırılarak kayboldu!

Bu hal geminin Süveyşteki havuza konulmasını icap ediyordu. Havuzun boşalması da ancak bir aya mütevakki bulunuyordu.

Sarayca artık Ertuğrulun uzak ve engin denizlerde dolaşmak kudreti hakkında şüpheler uyanı.

Kazanın tahkiki ve icap eden tedbirlerin ittihazı için bahriye erkânı harbiye reisi Faik paşanın yahut münasip bir diğerinin hemen Süveyşe gönderilmesi düşünüldü; bir de geminin havuzdan çıkması iki ay kadar sürecekti; ondan sonra ise Hind Okyanosunda yelkenle seyrü sefer mevsimi geçecekti; bu sebeple kumandan Osman beyin yanına gemi zabıtlarından birkaç kişiyi alarak posta vapurile Japonya gitmesi ve nişan ile hediyeleri Japonya imparatoruna götürmesi muvafık olacağı mabeyinden bahriye nezaretine bildirildi. Fakat bahriye nezareti İstanbuldan kimsenin gönderilmesini ihtiyac görmeydi. Geminin miralay Osman beyin nezareti altında tamir edilmesini tensip etti. Bu arada dümen bodoslaması da Kanalda bulundu. Ertuğrul tamir edilmek üzere havuza çekildi.

Kıran dümen arkasında bir çuvah dolduracak kadar kurt yeniği çıkmıştı. Tahsin kaptan bunu alıp İstanbula avdetle göstermek istedi; zabıtlardan bazıları da bu hal ile Japonya gitmeyiz.

Diye ısrara başladılar; hapis ve iskât olundular. Gemiye tamir için İskenderiyeden mühendisler, ecnebi ustalar getirildi. Bunlar da geminin bu halini görünce:

— Bu gemi Japonya nasıl gider?

Diye taaccüp ettiler. Fakat bu kadarlık bir ârıza azme mâni olamazdı! Ne hal ise, tamirat yapıldı.

Ertuğrul 23 eylül 1889 da yoluna devam etti.

Ciddeye, Adene, Bombaya uğradı; Bombayda yedi gün kaldı; Bombay ile civarından binlerce müslüman gelerek gemiyi ziyaret ettiler; ziyaretçiler arasında racalar, prensler bile vardı. Geminin etrafında sabahtan akşama kadar kayık ve sandal eksik olmuyordu.

Mürettebat cuma namazına şerh camilerine gittiler. Yerli müslümanlar neferler ve zabıtlarla yollarda sarmaş, dolaş oluyordular. Müslüman zenginleri

her gece zabıt ve mühendislerle ziyafetler çekiyorlardı.

Bombaydan sonra Serendip = Seylân adasında Kolomboda da müslümanlar Türk gemisine ve Türklere karşı aynı samimi tezahürleri gösterdiler. 15 teşrinisani 1889 da Singapura varıldı. Buradaki tezahürat ise hepsine faik oldu.

Somatra ve Cava adaları müslümanları Singapura akın ettiler. Şeyhler ve seyidler gemide halk ile beraber namaz kıldılar; dualar ettiler.

Geminin bandosu şehrin bir çimenzarına çıkarıldı; orada pek çok alkışlandı. Gemicilere burada da resmî, hususî ziyafetler verildi.

Her uğradıkları limanda Türk zabıt ve neferlerinin gösterdikleri nezaket ve edep halkın son derece takdirlerini celbediyordu.

Ertuğrul kumandanı Osman Emin bey Singapurda iken livallığa terfi edildi.

Kızıl denizde ve Hind denizinde yolculuk zavallı Ertuğrulu bütünü bitirmişti.

Kolomboda tamirat lüzumu şiddetle hiss olunmuş, ancak buna imkân bulunamamıştı. Bunun için gemi burada hiç durmayarak Singapura kapağı atmıştı. Geminin baş bodoslaması çürümüş; su kesiminden yukarı kısmının tebdiline lüzum hasıl olmuştu.

Singapurda tamirat için iktiza eden şeyler satın alındı.

Gemideki marangoz, burgucu, kalafatçı ustaları harice ihtiyac göstermeden bütün tamiratı yaptılar; bordaları kalafat ettiler.

Osman paşa yolda çekilen mihnetler, uğranılan müşkül ve muhataralı vaziyetler hakkında mümkün olduğu kadar muntazaman bahriye nezaretine malûmat vermektedir.

Nihayet Ertuğrulun Aksayı şark sularında seyir kabiliyetini artık bütünü kaybettiğini, bu seferi bitirmesi büyük felâketi intaç edebileceğini, hediyelerle namei hümayunu bir heyetin posta vapurile Japonya götürmesi münasip olacağını da nezarete yazmıştı.

Kumandan paşa Singapurda emre intizar etti.

Bu son malûmat bahriye nazırı Hasan Hüsnü paşanın da artık kanaatini iyiden iyiye sarsmış ve Ertuğrulun Japonya denizine ilerlemesi gibi bir tehlikeye atılmaması muvafık olacağı düşüncesini onda da uyandırmıştı. Bunun üzerine nazır paşa Abdülhamide şu maruzatta bulundu:

(Aksayı şarkta şimal rüzgârlarının şiddetle estiği zamanda bulunuluyor; Ertuğrulun yelken ile volta ederek seyrü sefere devamı güçleşti. Şimal rüzgârının muhalif olması geminin seyrine betaet verecektir.

Honkonga kadar muhtaç olacağı kömürü alabilmesine imkân yoktur. Devri carh ile idare

bilmesi de kabil olamaz. Bu halde Japonyaya kadar gidebilmesi için cenup rüzgârının mevsimi olan gelecek hazirana kadar Singapurda beklemesi, Japonyadan avdet için de şimal rüzgârının mevsimi olan teşrinievvele kadar Japon limanlarında kalması icap edecektir. Bunun fazla masraf ihtiyarından başka mahzuru yoktur. Eğer bu suret tasvibi âliye makrûn olmaz da geminin İstanbula avdeti irade buyurulursa Osman bey, firkateyni Singapurda bırakır, refakatine birkaç zabıt alır; o sulara mahsus seyri seri posta vapurlarından birine binerek Japonyaya gider; nişanı ve emanetleri imparatora takdim eder; bir ay içinde Singapurda döner; oradan da şimal rüzgârları ile İstanbula evdet eder.)

Abdülhamid gemi Süveyşte kazaya uğrayınca aynı şeyi istemişti; bu defa roller değişmiş, damadından aldığı malûmat ile gözü yılmış olan Hasan paşa Ertuğrulun büyük Okyanosa çıkmasından vezgeçmişti. Fakat şimdi de Abdülhamid buna kolayca razı olacak gibi görünmüyordu.

Hasan paşa maruzatına mabeyinden şu cevabı aldı:

(Avrupalıların gemileri ve posta vapurları beyan ettiğiniz mânialara rağmen Japonya gidip geliyorlar. Mezele şûrayı bahriyece tetkik olunsun; verilecek karar atebeye arz edilsin.)

Şûrayı bahriyeden Hasan paşanın maruzatına noktası noktasına uygun bir karar çıktı. Bunun üzerine bahriye nazırının, damadı tarafından vaki olan işarı ve şûrayı bahriyece verilen kararı terviç ettirmek için hünkâr nezdinde hususî bir teşebbüste dahi bulunmuş olması pek muhtemeldir. Ancak Ertuğrul seyahatinin Aksayı şark memleketlerinde uyandırdığı hüsnü tesiri idame etmek isteyen padişahı ikna etmesi mümkün olamamış, kendisi de tecellüd gösterememiş olacak ki 16 mart 1890 (rumî 4 mart 1306) tarihinde Ertuğrulun Singapurdan hareket etmesi hakkında irade sadir oldu.

(Devamı var)

Tefrika No. 32

ALLAHA ISMARLADIK!

Yazan: ESAD MAHMUD KARAKURD

Hatıralar, şimdi hatırladığı zaman hüzn veriyorlar...

Yalı yandıktan sonra gene Bekte, biraz daha yukarıda, üç, dört odalı bir yer tuttular... Tahta bir ev... Dağın üstünde!...

Küçük, fakat temiz ve şirin bir yuva!... Dört bir tarafı çam ağaçları ile dolu... Mütevazî olan her şey güzeldir... Bu yeni ve küçük köşk te onun için sevimli görünüyor galiba!... Seniye genç bir dul şimdi... Sabahtan akşama kadar çardağın altında kızile başbaşa oturuyorlar... Yeknasak, sade bir hayat!... Geçen bütün günler o kadar birbirine benziyor ki!...

Artık evin erkeği İzzet olmuştur... O da sinir buhranları içinde kıvranıp duruyor... yangın hadiselerden sonra bütünü sinirleri bozuldu... uyku uyuyamıyor... iştahı yok... Baş ağrılarından fena halde muztarip... Akşam geç vakit eve geliyor... bir lokma bir şey yer yemez odasına kapanıyor, sesi sadası kesiliyor... Tatsız, neşesiz bir hayat velhasıl!...

Seniye'nin en aziz, en vefakâr dostu mis Betidir... haftada bir, iki defa uğruyor ona... Ne iyi bir İngiliz kıza!... Seniye'yi bir kız kardeş ihtimamile âdeta iki aydanberi tedavi ediyor... Emel ile de o kadar iyi ahbab oldular ki...

İzzet bir gün erken geldi... bahçede çardağın altında oturuyorlar... ablası, Emel ve kendisi... Deniz ayaklarının altında... Beket sırtlarından Boğazın bu akşam görünüşü insana ne doyulmaz bir zevk veriyor... Çay içiyorlar... Emel dayısının kucağında... Saçları kıvrım, kıvrım şakaklarından taşıyor...

— Dayı niçin erken gelmiyor sun? Hiç seni göremiyoruz!...

— Kızım, çok işlerim var da onun için!...

— Of!... Ne bitmezgi tükenmez iş bu!... Seni ancak haftada bir defa mı göreceğiz böyle!...

— Artık her gün gelmeğe çalışacağım Emel!...

— Erken gel ya!... Sen yokken annem hep ağlıyor... Onu görünce ben de ağlıyorum... Sonra; zavallı babamı hatırlıyorum!... İçim kan oluyor... Yazık değil mi bize?...

Çocuğun gözleri dolu dolu oluverdi birdenbire!...

— Emel!.. O ne? Gözlerin yaşardı, aman ne ayıp şey, ne ayıp!...

Sarışın başını dayısının göğsüne dayadı... İçini çeke çeke ağlıyordu. Dedi ki:

— Zavallı babacığım!.. Öldü de bizi yalnız bıraktı... Annemle beraber öksüz kaldık... Boyumuz büyüldü... kimsesiz olduk... Sen de gelmeyince...

İzzet tıkanıyordu. Titriyordu. Gözleri büyümüş ve ıslanmıştı. Vücudunun her tarafı sarsılıyor. Bu çocuk ne fena konuşuyordu bu akşam yarabbi!... Göğsüne meçhul bir ağırlığın çöktüğünü hissediyor, nefes alamıyordu...

— Allah aşkına sus Emel diye bağırdı!... Böyle konuşma, beni

Seniye öbür tarafta başını arkaya çevirmiş hıçkırıyor... Üçü de ağlıyorlar...

— Seniye al şu çocuğu kucağımdan, sinirlerim çok bozuk bu akşam!...

Emel başını kaldırıyor... içi yaşlarla dolu çocuk gözlerini dayısının gözlerine diyor... Ne mânâlı, ne derin bakıyor...

— Dayı!... Seni üzdümse beni affet!... Ne yapayım elimde değil... Babam hatırıma geldi.. ağlamıyayım mı? Bilmiyorsun içimi sen!... Kalbim yanıyor... Babam gözlerimin önüne geliyor... Beni kucaklamış gibi oluyor... İşte o zaman ağlıyorum...

Kalkıyor... İzzet'in kucağından iniyor... Annesinin yanına koşuyor:

— Anneciğim, anneciğim!... Benim zavallı, güzel anneciğim!...

Boynuna sarılıyor... Küçük kırmızı dudaklarıyla kadının ıslak yanaklarını öpüyor... Öpüyor...

İstanbul polis müdürü Arnavud Salâhaddin büyük bir heyecan ve telâş içinde daktiloya derhal dahiliye nazırına takdim edilmek üzere şu raporu dikte ettirmektedir:

«Bütün bu hadiselerden ve dün geceki müessif vakadan anlaşıldığına göre yeni ve gizli bir millici teşekkülün gene İstanbulda icrayı faaliyet etmekte olduğu muhakkaktır. Çamlıca'da İngilizlerle müştereken yapılan baskında tevkif edilen miralayla beş zabıtın yerine başkalarının tayin edilmiş olduğu bu suretle katiyen anlaşılmış bulunuyor... dün gece Bakırköyünde Fransız nöbetçiyi katledenlerin bu yeni teşekküle mensup olduğunda şüphe yoktur. İngilizler tarafından «Kroker» otelinde isticvap edilen miralayla maiyetindeki zabıtlardan şimdiye kadar bir tek malûmat almak imkânı hasıl olamamıştır. Birçok takacı lâzların bu teşekküle mensup bulunduğu tahakkuk etmektedir. Kroker otelinden, evvelki gece; Çamlıcada yakalanan miralayla arkadaşlarını kaçırmış üçüncü defa teşebbüs edenlerin bu yeni teşekküle mensup eşhas olduğu aynı zamanda anlaşılmış bulunuyor... milliciler tevkif ettiğimiz zabıtlara çok ehemmiyet vermektedirler... her ne pahasına olursa olsun bunları kaçırmak teşebbüsünde bulunuyorlar... Bu hususta İngiliz polisinin ehemmiyetle nazarı dikkatini celbederek daima tetik bulunmaları lüzumunu kendilerine bilhassa bildirin. Maruzatımı bitirirken mühim bir noktayı da arz etmekten geçemeyeceğim... Millicilerin İstanbuldan deniz nakliyatını idare eden adamın, bir bahriye zabiti olduğunu uzun ve derin tahkikat neticesinde öğrenmeğe muvaffak olmuş bulunuyoruz... İzi üzerindeyiz... yakında yakalayacağımızı arz ile...

İstanbul polis müdürü Salâhaddin...»

(Devamı var)

AKŞAM

Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittibadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Rebüllevvel 7 — Hidirellez 85
S İsmak Güneş Ögüt İkinci Akşam Yatsı
E. 6,31 8,49 4,34 8,34 12 2,02
Va. 2,10 4,29 12,13 16,13 19,39 21,41

İdarehane: Babîâli civarı
Acımusluk Sok.
13 No.

TACLARI ÇİĞNEYEN HÜKÜMDAR

CENGİZİN OĞLU

ISKENDER FAHREDDİN

Oktay, Dağların kızına: "Bundan sonra benim karım olacaksın.. benim yanımda kalacaksın!," dedi. Aslanın gözlerinden damla damla yaş dökülüyordu!

İki gün sonra.. Dağların kızı geliyor mu..?

Aradan iki gün geçmişti. Ordunun hazırlığı bitmek üzere idi.

Oktay, Sebutayı Nankinde bırakmağa karar vermişti.

Nankin hem zengin.. hem kalabalık bir şehirdi. Etrafında birçok köyler, kasabalar vardı. Kinlerin eski paytahtını başsız bırakmak doğru olamazdı.

Oktay eski Çinlilerle birleşiklik muahedesi imzaladığı gündenberi içinde bir şüphe vardı: Acaba Songlar Çinlilerle birleşerek Nankin üzerine yürümeyi düşünmezler miydi?

Gerçi Çin hükümdarı dürüst, özü sözü bir görünen bir adama benziyordu. Fakat, Kin topraklarından Moğol orduları çekilince Song kabileleri Nankini elde etmeye kalkışmayacaklar mıydı?

Oktay boşuna şüphelenmiyordu: Moğol orduları Songların toprağından geçerken, Song kabilesi reisi, Oktaya şu sözleri söylemişti:

«— Siz bizden kuvvetli çıktınız! Nankini almak sizin hakkınızdır! Yolunuz açık olsun!»

Kabile reisi bu sözleri söylerken, Oktay, reisin gözlerinde, Nankine hasret çeken bir arzusun derinleştiğini sezmişti.

Moğol orduları çekilince Nankin zayıflayacak ve Songlar hiç şüphe yok ki, Nankine saldırırlardı.

Oktay, Sebutayı yalnız bırakmak istemedi. Maiyetine beş bin kişilik bir kuvvet verdi.. ve şehrin yakılan surlarının derhal tamirini emretti.

Oktay, Sebutayı (Yon) ırmağı kenarına çağırtmıştı. Irmak boyunca, Oktay, bütün endişelerini Sebutaya anlattıktan sonra:

— Seni, işgal ettiğimiz bütün Kin imparatorluğuna vali tayin ettim. Toprağa göçen imparatorluğun hortlamasına meydan verme.. ve yasamıza karşı gelenlerin başını ezmekten çekinme!.

Dedi. Zenginlere ağır vergiler biçildi.. Yoksullara prenslerin erzak ambarları açıldı.. Ve Moğol orduları üç gün üç gece yerliler tarafından kutulandı.

Oktay bir sabah çadırının önünde dolaşırken, uzaktan bir kaç atlının koşarak geldiklerini görmüştü.

Cengizin oğlu kardeşi Tuli ile ayakta konuşuyordu.

— Kaçar geliyor galiba!...

— Onun at koşurunu uzaktan tanıyorsun, Tuli!

— O ne?!... Atlarla beraber koşan bir canavar var...

— O halde (Dağların kızı) geliyor...

— Nerden anladın?

— Tozu dumana katarak koşan bu canavar, dağ bekçisinin aslanıdır.

Athlar yaklaşınca aslan göğremeğe başladı:

Dağların kızı, Kaçarın arkasında duruyordu.. Uzun saçlarını

boynuna dolamış.. yalın ayak.. ve vücudu yarı çıplak bir halde, çadırın önüne gelince, hemen attan yere atlamıştı.

Kaçar, hanın önünde eğildi: — Dediğimi yaptım.. dileklerinizi yerine getirdim.

Diyecek, genc kızın kolundan tuttu:

— Haydi, ulu hanın dizinden öp!

Oktay, dağların kızını çok değişik görmüştü. Dağlarda başı yukarda gezen bu inatçı kız, şimdi ne çabuk yere eğiliyordu!

Yürüdü.. gülümsüyerek, başını hanın dizine uzattı ve dudaklarını çizmesinin kenarına değdirdi. Sonra tekrar geri çekildi.

— Beni çağırırsınız!.. geldim.. bir diyeceğiniz varsa, tez söyleyin!

Dedi.

Kaçar, Oktayın kulağına eğilerek:

— Onu böyle kandırdım.. Moğol hanı sana bir şey söylemek istiyor! dedim. Başka türlü gelmiyordu.

Oktay, genc kıza kendi elile Kin narından şerbet sundu ve Tuliye dönerek:

— Bu kıızı çok sevdim. Karakuruma birlikte götürceğim.

Dedi. Dağların kızı nar şerbetini içerken, yanında duran aslanın -koşmaktan- dili bir karış dışarıya sarkmıştı.

Tuli:

— Bu hayvan aramızda başı boş mu ve bağırsız mı dolaşacak?

Diye sorunca, Kaçar cevap verdi:

— Bu aslan, onu küçükken beslemiş.. büyümüş. Dağların kızı nız.. dişleri dökülmüş. İhtiyar ve onsuz yola çıkmıyor. Çekinmeyiz.. zararsız bir hayvandır.

Oktay genc kızın yanına sokuldu..

Düşüncelerini açıkça söylemek istiyordu:

— Bundan sonra benim karım olacaksın... Benim yanımda kalacaksın!

Diyecek elini tutmağa ve omuzundan okşamağa yeltendi. Fakat, ihtiyar ve zararsız sanılan aslanın birdenbire homurdanarak atılması hepsini korkutmuştu.

Tuli:

— Aslan, dişleri ne kadar dökülürse dokulsun. Tırnakları kaldıkça, daima aslandır. O, şakadan anlamaz.

Diye söylendi.. Kaçar:

— Bir demir kafese koyarız... Diye yol gösterdi.

Dağların kızı parmağıle: — Dur!

deyince, ağzını iki karış açan aslan, birden ağzını kapayarak, genc kızın yanında öyle bir sınıştı ki.. Oktay kaşlarını kaldırarak, uzun müddet, şu söz anlayan duygulu hayvana baka kaldı!

Tulinin de parmağı ağzında.. gözlerini açmış.. hayretle aslanı seyrediyordu..

Dağların kızı yere eğildi.. aslanın boynuna sarılarak, kimsenin anlayamadığı homurtulu bir dille konuşmağa başladı.. aslanın gözlerinden damla damla yaş akı-

Her akşam bir hikâye

Ne malmış!

Eşref o gün Mefharet ile buluştuktan sonra, eve dönmüştü. Şapkasını başından çıkardığı zaman karısının mantosunu gördü. Antrede küçük şemsiyesi duruyordu. Karısı şimdi evde değildi. Her zamanki gibi, kız kardeşine gitmişti.

Yemek salonunda da karsından bir şey vardı, elinden bırakmadığı Moda gazetesi...

Eşref sinirliydi. Kendi kendisine söyleniyordu:

— Boğulacağım! Yarın gene Mefharet ile buluşmak, ona her zamanki yalanları söylemek var!

Eşref nafile üzülüyordu. Böyle maceralarda bu gibi halier her erkeğin başına gelebilirdi. Mefharet iki ay evvel tanımıştı. Evli olduğunu ona anlatmamak için parmağındaki halkayı cebine atmış, münasebetleri ilerledikçe, genc kıza evlenme ümidile hafif tertip bahis açmıştı. İşte böyle bir yalan ile Mefharet aldattı. Eşref bugün artık kararını vermişti. «Ne olursa olsun, yarın kendisine hakikati söyleyeceğim, Mefharet ben evliyim diyeceğim».

Acaba sonra ne olacak? Her şey bitecek mi? Eşref münasebetleri kesilecek olursa bunun kendisi için büyük bir keder teşkil edeceğini hissediyordu. Çünkü Mefharet ciddi surette sevdiğini görüyordu.

Ertesi gün, öğle üzeri bir pastacı dükkânında buluşacaklardı. Hava gayet lâtif bir bahar ılıkılığı içinde insanlara gülümseyor gibiydi. Eşref:

— Bugün aştan bahsedemiyecğim!

Diye düşünüyordu. Kararlaştan vakitten bir çeyrek saat evvel gelmişti. Bir masaya oturarak sigarasını yaktı. Biraz sonra bu tatlı macera bitmiş olacaktı. Sonra, günahını affettirmek ister gibi, gene hep karısıyla meşgul olacak, eline para geçince ona güzel bir kürk manto alacaktı.

Bir aralık, pastacıya uzun boylu, iri bir adam girdi. Dikkatli gözlerle etrafına bakındı. Halinde hiddetini güç zapteden bir adam tavrı vardı. Eşrefi tetkik ettikten sonra, bir şey söylemeden, karşısında ayakta durdu. Adamın halinden bir fevkalâdelik farkedene Eşref sıkılmağa başladı. Kavgı çıkarmak istemediği için kendisini zapt ediyordu. Fakat bu iri yarı adam birdenbire:

— Burada Mefharet bekliyorsunuz, değil mi?

Diye sorunca şaşırıldı. Bir cevap veremiyordu.

O adam: — Ben Mefharetin kocasıyım! dedi.

Eşref kekeledi:

— Kimin, kimin kocası?

— Mefharetin!

İkisi de sustu. Gelen adam

yordu. İşte o gün, Oktay, (Yon) ırmağı kenarındaki meşhur mermerin üzerine şu sözleri yazdı:

«İnsanlar, bir aslan kadar duygulu olsalardı, cesaretin, iyiliğin ve kahramanlığın manasını anlamış olurlardı! İşte biz.. ve işte ağlayan bir aslan.»

Cengiz oğlu Oktay — 1234

«Ben bu satırları yazarken yanımda kardeşim Tuli ve sadık generallerimden Kaçar vardı.»

(Arkası var)

âdeta müstehziyane ilâve etti:

— Başka bir şey söylemeğe hacet yok zannederim. Bu maceranın henüz başlangıcında olduğunu bildiğim için, şimdilik sadece bir ihtarı kâfi görüyorum. Maamafih, karımı beklemek, karısından izahat almak isterseniz, pek âlâ, bekleyebilirsiniz!

Buna karşı verilecek bir cevap yoktu.

Eşref kalktı, hesabı gördü, yavaş yavaş, çıktı. Arkasından, Mefharetin kocası eğlenircesine sesleniyordu:

— Anlaşıldı, değil mi?

Aradan bir gün geçmiş, Eşref zihnini toplamıştı. İşin böyle bitmesi daha iyi değil miydi? Demek oluyor ki Mefharet te evli idi, ihtimalki utandığından bunu saklamağa mecbur olmuştu. Şimdi Eşref, bu vaziyet içinde bir tertip düşünmeğe çalışıyordu. Mefharet evli bir kadınsa Eşref ile samimi konuşması, şurada burada buluşması sadece bir muşakaya girişmek arzusundan ibari olacaktı. Kocasının olması bu münasebette devam etmesine sanki bir mâni mi teşkil ederdi? O da kendisinin evli olduğunu Mefharet'e söylerdi, kocaya işi belli etmeden rahat rahat buluşurlar, sevişirlerdi.

Eşref zihninde bu tertibi bulunca tekrar saadet duymağa başladı. Biraz sonra telefon çaldı. Tahmin ettiği gibi, Mefharetin sesini duydu.

— Eşref, diyordu, bugün gel. (Ona bir pastacıda randevu veriyordu). Sana mühim bir şey söyleyeceğim.

Eşref gülüyordu. Kendisine yalan söylemiş olduğunu haber verdiğini biliyordu. Zavallı Mefharet, sesi ne kadar titriyordu. Eşref: «Affet beni, sana yalan söyledim, ben evliyim» demenin ne kadar ağır bir şey olduğunu pek âlâ takdir edebilecek bir mevkideydi.

Eşref, kararlaştan saatte pastacıya koştu. Mefharet daha evvel gelmiş, kendisini bekliyordu. Genç kadının yanına oturdu, elini sıktı:

— Canım, sevgilim! dedi.

Mefharet, yüzü kıpkırmızı:

— Beni dinle, Eşref, dedi.

Eşref sözünü kesti:

— Lüzum yok, Mefharet. İptida ben anlatayım. Benim bir hayal sukutuna uğradığımı, seni hakir gördüğümü zannediyorsun değil mi? Hayır, iki gözüm. Ben mesudum. Ben de tıpkı senin vaziyetindeyim. Ben de evliyim. İki aydır sana hakikati itiraf etmediğimden dolayı sen de beni affet... Fakat mademki sen de aynı yalanı söyleyip durdun... Birbirimize bir diyeceğimiz kalmamış demektir.

Mefharet gözlerini açmış, Eşrefin yüzüne bakıyordu. Eşref güldü:

— Tuhaf değil mi? Fakat ikimiz de ne usta yalancı imişiz! Doğruyu söyleseydik daha sade olmaz mıydı?

Mefharet, hiç bir şey söylemeden, hayret içinde karşısındaki erkeğin yüzüne bakıyordu. Nihayet:

— Demek evlisin? dedi.

— Şüphesiz, ben de evliyim!

Mefharet sesinde bir hıçkırık

iztirabı ile:

Bayanlar diyorlar ki

(Baş tarafı 5 inci sahifede)

kapıdan can ciğer beni karşıladılar... Birbirleriyle şakalaşmalar...

Doğrusu benim böyle geçinmelere hiç aklım ermiyor. İdeal karı kocanın birbirleriyle hiç kavgı etmemeleri lâzım geldiğine kailim.

— Köycülük tetkikleri için köy köy dolaştınız. Köylerde yattınız. Köylü kadınlarla düşüp kalktınız. Acaba şehirli kadınla köylü kadını arasında bir mukayese yapamaz mısınız?

— Böyle bir mukayeseyi başımın içinde her zaman yapıyorum. Ve sonucu «netice» köylü kadının çok lehine çıkıyor.

Bir kere köylü kadını çok iyi bir zevce. Her şeyden mahrum olduğu halde, kocası kendisine lüks değil yaşanacak bir hayat vermediği halde erkeğine dört elle merbut.. işte hakiki sevgi budur. O yokluk içinde erkeğine sarılmanın büyük bir mânası vardır. Bunu değme şehirli kadında göremezsiniz.

Sonra erkeğin kıymetini köyde görmeli... Erkek karısının yüzüne bile bakmaz. Kadını çalıştırır. Kahveden çıkmaz. 8 - 9 çocuk yapar.. köylü kadını katiyen sesini çıkarmaz:

— Erkeğim.. deyince ağzından bir daha erkeğim çıkar.

İtiraf etmeli ki bu ne de olsa bir ferağattır, bir fedakârlıktır, derin bir vefadır. Sonra köylü kadınında sinir yoktur. Şehir'i kadın baştan başa sinir kesilmiştir. Köylü kadın her yokluk içinde kocasına bağlı kalırken şehirde bir çokları 5 liralık çorap almıyor, manto almıyor, diye mahkeme kapısına dayanıp kocasından boşanmak istiyorlar. Bana köylü kadını sabrın ve tahammülün bir timsali olarak geliyor.

— Tuvalet hakkında ne düşünüyorsunuz?

— Ben kadının âzamî sadelik içinde, âzamî zarif giyinmesine taraftarım. Bu da - fikrime göre - az para ile olmaz.

— En sinirlendiğiniz erkek tipi nasıldır?

— Kadınlamış, efenine erkek tipi... Bir türlü aklım kesmez. Niçin, kimin için, kime beğendirmek maksadile bu kıyafete, bu kılığa girerler bilmem ki?

— Belki kadınlara..

— Kadınlar mı? Onlardan nefret etmiyecek kadın yoktur sanırım. — H. F.

Eski bir şömine aranıyor

Kullanılmış eski bir şöminesi olup satmak isteyenler Akşamda (B. N.) rûmuzuna mektupla müracaat.

— Ben evli değilim! dedi.

— Nasıl? Evli değil misin?

— Hayır. Pastacıya giden, sana kocam olduğunu söyleyen adam benim kuzenimdir. Bana musallat olmuş, benimle evlenmek istiyor. Orada buluşacağımızı öğrenince seni benden ayırmak için kocam imiş gibi bir rol oynadı. Bunu ilk defa yapmıyor. Biraz aklıdan zoru vardır. Bu deliye karşı beni himaye etmeni senden rica edecektim.

Genç kız lâkırdısını kesti. Du-dağını ısırdı. Eşrefin yüzüne acı dikkatle bakarak:

— Halbuki, dedi, senin, ne mal olduğunu anladım işte!

Hikâyecî

Amerika yolculuğu

(Baş tarafı 7 inci sahifede)

Universiteye bağlı bir de neşriyat evi var, talebenin hazırladığı tezleri bastırıyor. Bu da talebenin çalışmasına büyük yardımı olan bir teşebbüstür. Bu tabii evi her sene 50-60 kadar mühim eser bastırıktan başka 15 kadar da meslekî mecmua çıkarıyor. Bunların içinde filolojiye, jeolojiye, içtimai ilimlere ait olanları en faydalıdır.

Şikagoda kitap okuyanlar pek çok

Şikagoda okuma merakı pek fazla imiş. Amerika kitaphaneler birliği, dünya şehirleri içinde kitaba en çok merak gösterenler arasında Şikagoyu da gösteriyor. Şehrin umumî kütüphanesinde bir senede elden ele dolaşan kitaplar 14,000,000 u buluyormuş. Şehirde bundan başka ihtisas kütüphaneleri de var. Buralarda talebe mesleklerine göre istedikleri kitabı buluyor: Meselâ felsefe ve edebiyata aid eserleri arayanlar Newberry, fen ve fizik meraklıları Crerar, güzel sanatlar için de Fine Arts kütüphanelerine gidiyorlar.

«Bitmedi»

Kold Kremli GIBBS
traş sabunu kullanırsınız
'Traş olmak bir zevk' olur.

Kanzuk eczanesi müstahzarlarından:
KREM BALSAMIN
Cildi ve sayantı itimat elli senelik bir güzellik kremidir. Bir defa (KREM BALSAMIN) kullanan başka krem kullanmaz.

Umum Emlâk Acentesi

Bahçekapı TAŞHAN No. 29
EHVEN ŞERAITLE
EMLÂK İDARESİ
KİRALIK APARTIMAN
EMLÂK
ALIM ve SATIMI
TELEFON: 20307

Istanbul belediyesi ilânları

Senelik muhammen muvakkat kirası teminat

Unkapânında çöp iskelesi M. Marağoz fabrikası yanında 100 metre murabba arsa	240	18,00
Unkapânında Elvazade M. Yeşiltulumba S. yeni 24 No. lı 10 odalı evin 1/2 hissesi.	240	18,00
Kapalıçarşıda Sandal bedesteni S. yeni 12 No. lı ahşap dükkân.	36	2,70
Üsküdar'da Tenbel Hacı Mehmet mahallesinde Atlas çıkmazı S. arsa.	36	2,70
Kapalıçarşıda Divrik sokağında 21 yeni No. lı kâğız dükkân.	48	3,60
Nuruosmaniye'de Atikalipaşa M. Mehmedpaşa S. 3-5-7 yeni No. lı üç katlı 6 odalı ev ve dükkân	240	18,00
Arnavutköyünde Lutfiye M. Küçükayazma S. 14-39 yeni No. lı iki katlı dört odalı kâğız ev	84	6,30
Topkapıda Fatmasultan M. Cami avlusu S. Ahmedpaşa medresesinin 1 No. lı odası.	42	3,15
Üsküdar'da Tenbelhacı Mehmed M. Demirciler S. 71 yeni No. lı dükkân.	108	8,10
Beyoğlunda Süruri mahallesinde Samancı S. 168 metre murabba arsa.	24	1,80
Erenköyünde Sahrayıcedid mahallesinin Kayışdağı C. 2 odalı Ziverbey mektebi binası.	30	2,25
Beşiktaşta Sinanpaşa M. Sinanpaşa medresesinin 4 No. lı adası.	36	2,70

Yukarıda saati, senelik kirası ve muvakkat teminatı yazılı mahaller 936 senesi mayısı sonuna kadar pazarlıkla kiraya verilecektir. İstekliler şeraiti anlamak üzere Levazım Müdürlüğüne müracaat etmeli. Pazarlığa girmek için de hizalarında gösterilen muvakkat teminat makbuz veya mektubile beraber 10/6/935 pazartesi günü saat 15 de daimî encümünde bulunmalıdır. "1," (2916)

★

Arnavutköyünde Lutfiye mahallesinde Küçükayazma sokağında 10-15 No. iki katlı üç odalı ev.	72	5,40
Uluköy - Emirgânda Yenimahallede Emirgân Mektep sokağında 17 No. dükkân.	12	0,90
Kapalıçarşıda Yorgancılar mahallesinde Alipaşa hanının 11 No. odası.	12	0,90
Arnavutköyünde Lutfiye M. Küçükayazma S. 4 eski 31 yeni No. iki katlı üç odalı ev.	60	4,50
Kapalıçarşıda Cevahir bedesteni M. Şerifağa S. yeni 3 No. dolab.	6	0,45

Yukarıda semti, senelik muhammen kirası ve muvakkat teminatı yazılı bulunan mahaller 936 senesi Mayıs sonuna kadar kiraya verilmek üzere ayrı ayrı pazarlığa konulmuştur. İstekli olanlar şeraiti anlamak üzere Levazım Müdürlüğüne müracaat etmelidir. Pazarlığa girmek için de hizalarında gösterilen muvakkat teminat makbuz veya mektubiyle beraber ihale günü olan 19/6/935 Çarşamba günü saat 15 te Daimî encümünde bulunmalıdır. (İ) (3089)

★

Beher metrosuna üç buçuk lira kıymet tahmin edilen Aksaray yangın yerinde 64 üncü adada ve 1/1672 numaralı Harita No. lı arsa arkasında bulunan yüzölçü 6 metro murabba arsa alâkadarları arasında Satılmak üzere açık arttırmaya konulmuştur. İstekli olanlar şeraiti anlamak üzere levazım Müdürlüğüne müracaat etmelidir. Arttırmaya girmek içinde 1 lira 97 kuruşluk muvakkat teminat makbuz veya mektubiyle beraber ihale günü olan 10/6/935 pazartesi günü saat 15 de Daimî encümünde bulunmalıdır. B (2898)

İstatistik Umum Müdürlüğü Satın Alma Komisyonundan:

1935 senesi umumî nüfus sayımı için satın alınacak olan 17-20 milyon Powers istatistik makina fişleri eksiltmeye çıkarılmıştır. Açılan eksiltmede teklif edilen fiyatlar haddi lâıyıkında görülmediği için tekrar kapalı zarf usulile eksiltme açılması takarrür etmiştir. Bu fişlere aid gümrük resmi vesair bilmümle masraflar müteahhide aid olmak üzere Daireye teslim edilecek, bu bapta tahmin olunan bedel 49 bin liradır.

Eksiltme 1935 temmuzunun 26 ncı cuma günü dairede müteşekkil komisyonda saat 14,30 da açılacaktır. Buna sâid şartname komisyon kâtipliğinden alınabilir.

İsteklilerin yüzde 7,5 muvakkat teminat teklif mektuplarıyla diğer vesikalarını açılma saatinde bir saat evveline kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. (3161)

Istanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

Beyoğlunda Hüseyinağa mahallesinin Tarla başı caddesinde beş katta 13 oda ile hamam vesaire müstemilâtı ve altında bir dükkânı bulunan 169 No. lu kâğız evin 1/3 payının 2264 lira üzerinden açık arttırma usulile satışı on gün uzatılmıştır. İsteklilerin ve şartlarını öğrenmek isteyenlerin 17/6/935 pazartesi günü saat on iki buçukda yüzde 7,5 pey akçaları ile müracaatları. (R) (3198)

Beyoğlu Tahsil Müdürlüğünden:

Topanede Beyazıt mahallesinde Kemeraltı sokağında 74-76 No. lu 3000 lira kıymetinde ma dükkân hanenin vergi borcundan dolayı son müzayedesini yapılacaktır.

Talib olanların % 7,5 depozito akçaları ile 11/6/935 gününe isabet eden salı günü saat 15 den sonra Beyoğlu Kaymakamlığında müteşekkil İdare Hey'etine müracaatları. (3192)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Bazı kimselerin bandrollü içki şişelerini boşaltarak içlerine su doldurulduktan sonra tekrar piyasaya sürdükleri zaman, zaman görülmemektedir. İnhisarlar İdaresi bu hilenin önüne geçecek bütün idarî ve teknik tedbirleri almış olmakla beraber müstehliklerin de tatbik edilen usul ve şekilleri bilerek uyanık bulunmalarını temin için bu yolda mevzu takiiyyat aşağıda izah olunmuştur. Şişelerde bueşkâle aykırı vaziyetler görüldüğü takdirde keyfiyetin en yakın İnhisar idaresine bildirilmesi rica olunur.

1 — İçki şişelerinin karnına matbu etiket, şişenin yukarı kısmındaki boğazına boğazlık, yapıştırılmakta ve şişenin ağzına mum ve bandrol konularak damga basılmaktadır.

2 — Etiketlere, içkinin nev'i, miktar, derece fiatı ve hangi fabrika mamulâtı olduğu yazılmaktadır.

3 — Müskirat fabrikalarında içki şişelerinin ağızları mantarlandıktan sonra renkli mühür mumuna batırılıp üzerine bandrol geçirilerek fabrikanın mühürle damgalanmakta ve bandrolların iki ucu şişeye yapıştırılmakla beraber boğazlık bantları da uçların üst kısmına ilsak edilmektedir.

4 — Bandrollar için, gayet ince ve su ile temasa gayri müsait vasıftaki kâğıtlar kullanılmakta olup üzerlerinde İnhisar idaresinin monogramı, içkinin ismi ve matbu seri harflerile müteselsil numaralar vardır. Etiketle yazılı içkinin miktarı ve şişeye yapıştırıldığı tarihte ayrıca lâstik damga ile bandrollarda gösterilmektedir. (2768)

İstatistik Umum Müdürlüğü Eksiltme Komisyonundan:

500-600 sahife tahmin olunan 2000 aded 7 nci cilt istatistik yıllığı kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.

Tahmin olunan bedel 1684,5 liradır.

Eksiltme 1935 Haziranının 26 ncı Çarşamba günü Dairede toplanacak komisyonda saat 15 te açılacaktır. Bu bapta şartname komisyon kâtipliğinden alınabilir. Nümuneler dairede görülecektir. İsteklilerin %7,5 muvakkat teminat ve teklif mektuplarıyla diğer vesikalarını açılma saatinden bir saat evveline kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. (3160)

Nafia Bakanlığından:

Haydarpaşada sif teslim şartile 3096 lira muhammen bedelli 2 kalem poz malzemesi kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 16 Temmuz 935 Salı günü saat 14,30 da Ankarada Bakanlık Malzeme Müdürlüğünde yapılacaktır. Kliring şarttır.

İsteklilerin tekliflerini 292,95 liralık muvakkat teminat ve ticaret odası vesikasile birlikte 16/7/935 Salı günü saat 13,30 a kadar Bakanlık Malzeme Müdürlüğüne tevdi etmeleri lâzımdır.

İstekliler bu hususdaki şartnameleri parasız olarak Ankarada Bakanlık Malzeme Müdürlüğünden alabilirler. "3023,"

Nafia Bakanlığından:

Haydarpaşada sif teslim şartile 6313 lira muhammen beedlli 7 kalem poz malzemesi kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 16-Temmuz-935 salı günü saat 15 de Ankarada Bakanlık malzeme müdürlüğünde yapılacaktır. Kliring şarttır.

İsteklilerin tekliflerini 473,48 liralık muvakkat teminat ve Ticaret odası vesikasile birlikte 16/7/935 salı günü saat 14 e kadar Bakanlık Malzeme müdürlüğüne tevdi etmeleri lâzımdır.

İstekliler bu hususdaki şartnameleri parasız olarak Ankarada Bakanlık Malzeme müdürlüğünden alabilirler. «3052»

Sapanca Belediyesinden:

Tenezzüh trenleriyle İzmit, İstanbul vesair mahallerden kasabamıza gelen binlerce züvvarın eğlenme ve istirahatlarının temini maksadiyle Belediye tarafından kumbaz mevkiinde yeniden yapılmakta olan ve on beş güne kadar ikmalî mukarrer bulunan 30 metre tul ve 8 metre genişliğindeki gazinonun tefrişi müşteriye aid olmak üzere müsait bedel ve şeraitle icara verileceğinden talip olanların 9 Haziran 935 tarihine müsadif pazar günü saat on beşde Sapanca Belediye Dairesine müracaat eylemeleri ilân olunur. «3093»

Deniz Levazım Satınalma

Komisyonu Reisliğinden:

Tahmin edilen bedeli 14900 lira olan 1000 ton maden kömürü 10/Haziran/935 pazartesi günü saat 14 de Kasımpaşada Komisyon binasında pazarlıkla alınacaktır, Şartnamesi her gün komisyondan parasız alınabilir ve görülebilir. İsteklilerin 1117, 50 liradan ibaret olan muvakkat teminat makbuz veya mektuplarıyla o gün ve saatte komisyona gelmeleri. (3140)

BÜYÜK TAYYARE PİYANGOSU

Binlerce kişinin yüzünü güldürdü

2. ci keşidesi 11 Haziran 1935 tedir

Büyük ikramiyesi **30.000** Liradır

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle 20.000 liralık bir mükâfat vardır.

Istanbul Liseler Alım Satım Komisyonundan:

Galatasaray Lisesi			Haydarpaşa Lisesi			Erenköy Kız Lisesi			Kandilli Kız Lisesi			Çamlıca Kız Orta mektebi				
Erzakların cinsi	Az	Çok	İlk	Az	Çok	İlk	Az	Çok	İlk	Az	Çok	İlk	Az	Çok	İlk	Tahmin fiatı
			teminat			teminat			teminat			teminat			teminat	kuruş
Sade yağ	8800	10000	637,50	8000	2000	573,75	2700	3000	191,25	2000	2500	159,37	1200	1500	95,62	85
Ekmek	87000	100000	675,	90000	96000	648,	20000	30000	202,50	13500	14000	94,50	15000	20000	135,	Narha tabidir
Zeytintanesi	800	1000	26,25	1500	2000	52,25	400	600	15,75	700	750	19,69	150	200	5,25	35
Zeytinyağı	3750	5000	142,50	2500	3000	85,50	800	1000	28,50	400	450	12,82	300	400	11,40	38

Yukarıda adları yazılı Pansiyonlu Okulların Mayıs 936 sonuna kadar Sadeyağ, Ekmek, Zeytinyağ ve Zeytin tanelerinin 5/6/935, Çarşamba, 6/6/935 Perşembe günleri yapılan kapalı zarf eksiltmeleri feshedilerek bu kerre eksiltme şartnamelerine göre alınacak işbu yiyeceklerin miktar ve tahmin fiatlarla teminatları her Okula adı altında gösterilmiştir.

Ekmek şartnamesine göre 27/6/935 Perşembe günü saat (14) de kapalı zarf eksiltmesi yapılacaktır. Sadeyağ şartnamesine göre 27/6/935 Perşembe günü saat (15) de kapalı zarf suretile eksiltmesi yapılacaktır.

Zeytinyağı şartnamelerine göre 27/6/935 Perşembe günü saat (15,30) da açık eksiltmesi yapılacaktır.

Zeytintanesi şartnamelerine göre 27/6/935 Perşembe günü saat (16) da açık eksiltmesi yapılacaktır.

Bu Eksiltmeler İstanbul Kültür Müdüriyetinde Liseler Muhasebeciliğinde toplanan Liseler Satınalma kurumunda yapılacaktır. Eksiltmeye girecekler 2490 sayılı arttırma ve eksiltme kanununa göre 935 yılı Ticaret odası ve mezkûr kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki belgelerini ve Ticarethane namına hareket edenler Noterlikten verilmiş vekâletnamelerini Kuruma vermeleri mecburidir.

Kapalı zarf suretile yapılacak Sadeyağ ve Ekmek eksiltmesinde isteklilerin yukarıda adı yazılı kanuna uygun olmak üzere kapalı zarf mektuplarında yukarıda istenilen belgeler ve teminat makbuzu veya Bank mektuplarını koymak suretile zarflarının üzerinde kanunî ikametgâhı yazılı ve üzerleri mühürlü olarak belli saatten bir saat evveline kadar müteselsel makbuz mukabilinde Kurum Başkanlığına verilmesi lâzımdır. İstekliler her eksiltmenin ilk teminatlarını eksiltme zamanından evvel Kurum Yazganlığından alacakları yazı ile Liseler Muhasebeciliği veznesine yatırmaları ve eksiltme şartnamelerini görmek ve almak üzere Yazganlığa müracaatları ilân olunur. "3196,"

Deniz yolları İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy - Köprübaşı
Tel. 42862 - Sirkeci Mühürdarıade
Han Tel: 22740

TRABZON YOLU

CUMHURİYET vapuru 9
Haziran PAZAR günü saat
20 de Rize'ye kadar. (3168)

İSKENDERİYE YOLU

İZMİR vapuru 11 Haziran
SALI günü saat 11 de
İskenderiye'ye kadar. (3189)

Scandinavian Near East Agency

Galata 6 ıncı Vakıf han (Sabık
Arıyan han) 4 üncü kat
Tel. 44957- 8 - 40923

Svenska Orient Linien Gothenburg

Gothenburg, Stockholm, Oslo Dan-
tzig, Gdynia Copenhagen Abo Reval ve
bütün Baltık limanlar Şark ve Karade-
niz başlıca limanları arasında 15 günde
bir azmet ve avdet için muntazam pos-
talar.

Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve
Oslo'dan beklenen vapurlar.

Roland vapuru 16 Hazirana doğru.

Hemland vapuru 27 Hazirana doğru.

Vasaland vapuru 6 Temmuz'a doğru.

Yakında İstanbuldan Hamburg Roter-
dam - Kopenhag, Gdynia Gothenburg,
Dantzig - Stockholm, ve Oslo, limanları
için hareket edecek vapurlar.

Roland vapuru 17 Hazirana doğru.

Vasaland vapuru 12 Temmuz'a doğru.

Fazla tafsilât için Galata'da 6 ıncı
Vakıf han (eski Arıyan hanında)

4 üncü katta kâin acentahına müraca-
at. Tel: 4-4957 -8- (12007)

Ademi İktidar

ve belgevşekilliğini sinir
zaifiyetini giderir

GENÇLİK

KUVVETİ
HORMOBİN

KUTUSUNDAN ÇIKAR

Her eczanede bulunur

Kutusu 150 kuruştur

Adres Galata, posta kutusu 1255

BEYOĞLU

En

merkez yerinde

apartmanında 2 inci kat kirahktir.

Görmek için kapıcıya, kiralamak

için Akşam gazetesini idaresinde

Nureddin'e müracaat.

Doktor, dışçı muayeneha-
nesi, kadın terzisi, moda

ateliyesi ve ikametgâh için
elverişlidir.

İstiklal caddesi,
Şik sineması kar-
şısında 156 nu-
maralı "İstiklal,"

apartmanında 2 inci kat kirahktir.

Görmek için kapıcıya, kiralamak

için Akşam gazetesini idaresinde

Nureddin'e müracaat.

Doktor, dışçı muayeneha-
nesi, kadın terzisi, moda

ateliyesi ve ikametgâh için
elverişlidir.

KODAK

HARİKALARINDAN

"RETİNA,"

sinema filmi ile

36 Poz 24 x 36 mm.

Resim Çeker

Objektif: 1 : 3,5 Kompür

Fiatı: Yalnız 44 Lira

ist. Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonu ilânları

73000 kilo süt 66500 kilo yo-
ğurt 13 Haziran 935 perşembe
günü saat 15,30 da kapalı zarfla
alınacaktır. Tahmin bedeli 19400
liradır. İsteklilerin şartnamesini
görmek üzere her gün öğleden ev-
vel ve eksiltmeye gireceklerin 1455
liralık ilk teminat mektubu veya
makbuzlarla teklif mektuplarını
belli saatten bir saat evvel Topa-
nede Satınalma Komisyonuna vor-
meleri. (2816)

ACELE SATILIK Köşk ve Erazi

İstasyon ve iskeleye on dakika
mesafede Yakacığa, Marmaraya
ve hattâ İstanbula nazır Kartal-
ın en yüksek tepesinde Tikveşli
merhum Bay Ahmedin meşhur
«Ebülhüda» köşkü ile arazisi ke-
lepir bir fiatle satılıktır. Duvar-
la çevrilmiş 30 dönüm arazi,
350 ye yakın mahsul veren zey-
tin ağacı, ayrıca 3, 4 yüzü mey-
valı, meyvasız çam ve saire ağa-
cı, ikisi dolablı suyu hiç eksilmi-
yen dört bostan kuyusu, bir ba-
ğı, 13 oda, 2 salon, 2 mutfah,
her tarafı balkonlu kâgir büyük
köşk ile büyük bir ahır ve arabalı-
ğı vardır.

Havasındaki fevkalâdeliğiyle bir
sanatoryom veya otel, arazisinde-
ki vüsat ve uygunluğuyla bir çift-
lik itti hazına elverişlidir. (Ak-
şam) da Mustafa Rağıba mü-
racaat!

Beşiktaş ikinci hukuk hâkimliğinden:
Bebekte Cevad paşa caddesinde
Bostan gazinosunda bahkçı Kapelin
232 sayılı evinde oturmakta iken müp-
telâ olduğu akıl hastalığından dolayı
Şişli Fransız hastanesinde tahtı tedavi-
de bulunan Necati kızı Beyhanın ha-
cir altına alınarak kendisine aynı evde
oturan babası İstanbul belediyesi fen
işleri müdür muavini bay Necatinin
vasi tayin edilmiş olduğu alâkade-
ranca malûm olmak üzere ilân olunur.

Dr. MEHMED İZZET

Emrazi dahiliye ve sarıye
mutahassısı

Muayenehane: Çagaloğlu Nuruosmaniye
Caddesi No. 17 Baha Bey Apartmanı
Cumadan mada hergün 18-17 hastalarını
kabul eder. Telefon: 23925

ist. Gayri Mübadiller Komisyonundan:

Dosya No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlak No. su	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre mu- hammen K.
1094	Beşiktaş Teşvikiye	Kâğıthane Cad. ve Karakol	E. 98 Y. 142	4270 metre bahçesi olan kâgir iki konağın 9/36 hissesi	34200 kapalı zarf
3288	Bakırköy Yenimahalle	E. birinci sokak Y. firm Oç alan	36-40	İçinde kuyusu olan 303 metre arsanın tamamı	1060 »
3310	Boğaziçi Yenimahalle	Gazino	E. 10	50 metre arsanın tamamı	100 açık arttırma
3569	Aksaray Kâtip Kasım	Sepetci	E. 66 Y. 35	Kâgir hanenin tamamı	4000 kapalı zarf
4437	Büyükdere	Kürkçüler	10-11-12	Kâgir dükkânın 40/120 hissesi	425 açık arttırma
4540	Yeniköy	E. Aya Nikola Y. Çifte kasap	E. 49 Y. 65	158 metre arsanın tamamı	190 »
4829	Mamudpaşa	Sıra odaları	23	Kâgir dükkândaki iki adet gedikten birinin yarısı diğerinin tamamı	692 »
5581	Mercan	Uzunçarşı Cad.	E. 411 Y. 8	Üstünde odaları olan kâgir firmanın 5/120 hissesi	400 »
5756	Bostancı Çatalçeşme	Çatalçeşme Yozgat yolu	Harita 45	179 metre arsanın tamamı	214 »
6018	Büyükdere	Yağlıcalar	47	Kâgir dükkânın 74/168 hissesi	700 »

Yukarıda evsafı yazılı gayri menkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 24/6/935 tarihine tesadüf eden Pazartesi günü saat on dördtedir. Satış münhasıran gayri mübadil bonosiledir.

BİR GENÇ ARANIYOR

Fethiyede Şirketimiz muhaberat
içinde çalışacak Fransızca ve Dak-
tilografi bilir bir Türk genci arıyo-
ruz. İsteklilerin Galata Merkez
Rihtim Han ikinci kat Fethiye şir-
ketine saat 16 - 18 arasında baş
vurmaları.

MÜHENDİS ARANIYOR

Maden kuyularında çalışabilecek
bir topoğraf mühendisi arıyoruz.
İsteklilerin Galata Merkez Rihtim
han ikinci kat 24 numara Balya
şirketine sertifikaya ve diğer evrakla-
rıyla baş vurmaları.

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ: 1863

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca şehirleriyle
Paris, Marsilya, Nis, Londra ve
Mançester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak,
Iran, Filistin ve Yunanistan'da
şubeleri. Yugoslavya, Romanya,
Suriye ve Yunanistan'da Filialleri
vardır.

Her türlü banka muameleleri
yapar

kulak, boğaz, burun mütehassısı
Doktor

İhya Salih

Çagaloğlu: Hamam straasında
24 numarada - Cumadan başka
her gün - Öyleden sonra saat
15 ten itibaren hastalarını ka-
bul eder.

BELSOĞUKLUĞU ve FRENGİ'ye

yakalanmamak için en iyi çare, 21 senedenberi bu hastalıkların tedavisile uğra-
şan Dr. A. KUTİEL'in tertib ettiği (NEOPROTEKTİN) ilâcudur. Yakında piyasaya
çıkarılacaktır.

Grip, adi nezle, Soğuk algınlığı, kırınlık

ve

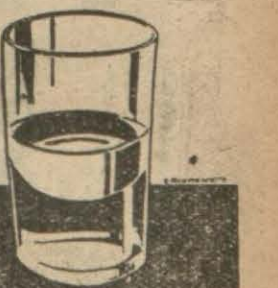
bunların netayici olarak ağrılar çok defa
romatizma ile karıştırılır.

Bir tek

PERTEV KİNİN Komprimesi

sizi bütün bu ısıtırlardan
kurtaracağı gibi sıtmaya karşı
da ilelebed muhafaza eder.

PERTEV KİNİN KOMPRİMESİ

DOYÇE ORIENTBANK

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiyede Şubeleri:

İstanbul (Galata ve İstanbul)

Depo: Tütün Gümrük

İzmir

Her türlü banka muamelâtı

Selânik Bankası

Tarihi tesisi : 1888

İdare merkezi :

İSTANBUL (Galata)

Türkiyedeki şubeler:

İSTANBUL, (Galata Yeniceami)

İZMİR, MERSİN

Yunanistandaki şubeler:

SELÂNİK, ATİNA, PİRE

Her nevi Banka muamelâtı

Dr. Hafız Cemal

Dahiliye mütehassısı

Pazardan başka günlerde saat (2,5
dan 6) ya kadar İstanbul Divanyolum-
daki (118) numaralı hususi kabinesinde
hastalarını kabul eder.

Muayenehane ve ev telefonu 22398

Yazlık telefonu Kandilli 38 Beylerbeyi
48.

ZAYI — Kasımpaşa maliye tahsil
şubesinden almakta olduğum tekaüd
maaşında kullandığım tatbik mühü-
rümü kazaen kaybettim. Yenisini ala-
cağımdan eskisinin değeri yoktur.

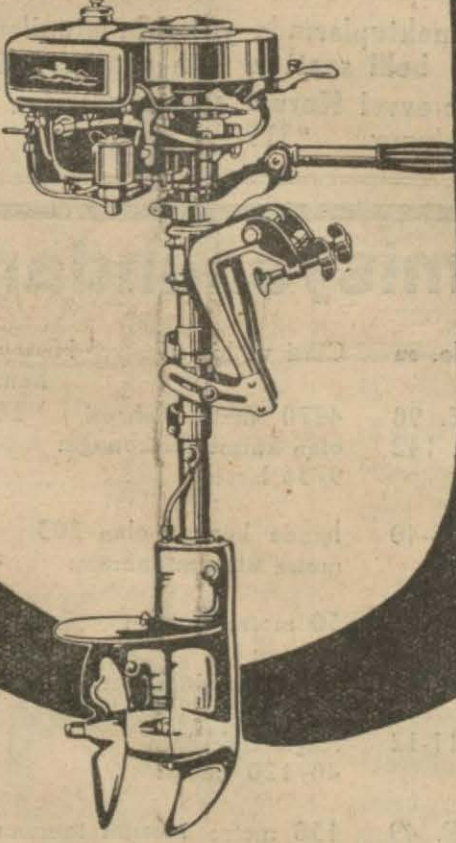
Binnaz

JOHNSON

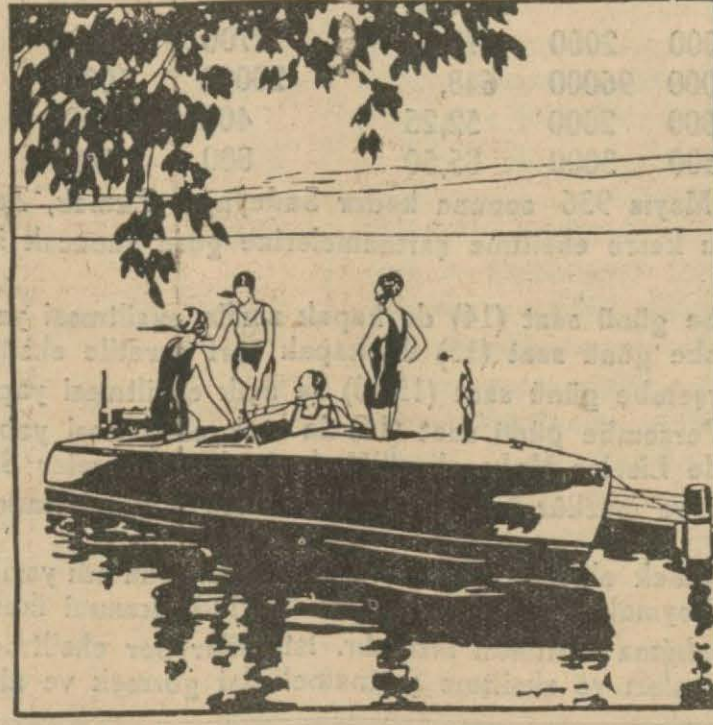
Deniz motörü küflenmiyen, kırılma-
yan yeni bir ma-
denden yapılmıştır

JOHNSON

Motörü ağır değildir.
Kolay taşınır. Kolay
takılır ve kolay
kullanılır.

DENİZ SAFASI SÜRÜNÜZ

JOHNSON

Herkes bir otomobil sahibi olamaz.. Fakat bir
JOHNSON deniz motörü ile bu yaz
unutulmaz saatler geçirebilir.

BOURLA BİRADERLER ve Şşl.

İstanbul, Galata Hezaren caddesi

JOHNSON

Deniz motörleri yaşa-
mak zevkini tattırarak...
Bir çocuğun bile idare
edebileceği

JOHNSON

motörleri masrafsız, da-
yanıklı, ve daima emri-
nize hazır olan bir arka-
daştır.

Herhangi bir kayığın
arkasına takılabilen

JOHNSON

deniz motörü ile bu yaz
Boğaziçinin ve Adaların
zümrüt sahillerini altüst
edebilirsiniz.

Bu ucuz ve masrafsız
deniz motörlerinden bir
tane edinmeniz için size
her türlü kolaylıklar gös-
terilecektir.

Gelin'iz, yapısının sağ-
lamlığını görünüz ve be-
raberinizde götürünüz.

İstanbul Liseler Alım Satım Komisyonundan:

Galatasaray lisesi				Haydarpaşa lisesi				Erenköy kız lisesi				Kandilli kız lisesi				Çamlıca kız orta mektebi			
Erzakın cinsi	Az	Çok	İlk teminat	Az	Çok	İlk teminat		Az	Çok	İlk teminat		Az	Çok	İlk teminat		Az	Çok	İlk teminat	Tahmin fiatı
Makarna	1200	1500	28,13	1500	2000	37,50		850	1000	18,75		350	400	7,50		300	400	7,50	25 kuruş
Kuskus	200	300	5,63	400	500	9,37													25 "
İrmik	500	650	9,75	500	1000	15,		100	150	2,25		100	120	1,70		100	150	2,25	20 "
Şehriye	650	800	15,	400	500	9,37		150	200	3,75		100	120	2,25		80	100	1,87	25 "
Un	6200	7500	53,44	6000	7000	49,77		2000	2500	17,81		1000	1100	7,84		800	1000	7,12	9,5 "
Pirinçunu				400	500	8,25		100	150	2,47									22 "

Yukarıda adları yazıl okulların 6/6/935 Perşembe günü yapılan açık eksiltmesine bir istekli çıkmış ve verdiği fiatlar yüksek görüldüğünden eksilmesi on gün uzatılarak ihalesi 17/6/935 Pazartesi günü saat (14,30) da yapılacaktır. İsteklilerin 935 yılı Ticaret Odası belgeleri ve teminat makbuzlarıyla İstanbul Liseler Muhasebeciliğinde toplanan Komisyona gelmeleri ilân olunur. (3197)

FLIT Bayılmaz ÖLDÜRÜR!

Karıncaları ÖLDÜRÜNÜZ.

Her hangi (haşarat öldürücü bir mayı) ile karıncaları öldürmeyi tecrübe et-
tiniz mi? Eğer tecrübe ettiniz ise bit-
tabi tesirsizliğini de gördünüz. Karın-
calar sizin bu tecrübenizle adeta alay
ederek mutbağınızı istila ve yemek-
lerinizi buluşturmağa devam ederler.
Bunun önünü almak için münhasıren
ve musirren FLIT isteyiniz. FLIT,
hakikaten ve ebediyen öldürür. Leke
yapmaz, taze ve lâtif kokuludur. Sıyah
kuşaklı ve asker resimli sarı tenek-
lere dikkat ediniz. *Fiatlar tenzilatlı.*

Umumi Deposu : J. CRESPIEN, İst. Galata, Voyvoda Han 1

Karacabey Harası Müdürlüğünden:

Harada hususi bir surette yetiştirilen beyaz tecrübe farelerinin
müracaat edildiğinde resmî ve hususi müesseselere Hara İdare
hey'etince kararlaştırılan bedel mukabilinde istenildiği kadar gön-
derileceği ilan olunur. "3067.

Şehrimizin sıhhat kaynağı

Kızkulesi Plâjı

Gayet mükemmel bir şekilde açıldı

İstanbul'un en temiz, en sıhhi, en yakın, en ucuz ve en nezih
plajından istifade ediniz.

Bugün KIZKULESİ BAHÇESİNDE
Yüksek caz ve saz heyetlerini dinleyiniz.

Vapur ücretlerinde büyük tenzilat vardır.

İstanbul'da

Bomonti Şişe Birası

Müşterilerine :

Bomonti Şirketi İstanbul şişe birası müşterileri arasında
1935 senesi yaz ayları için :

BİR MUSABAKA TERTİB ETMİŞTİR

Her şişede etiketin altında numaralı bir kâğıd vardır. Bu numarayı
alanlar arasında her ay nihayetinde bir noterin kontrolü
altında müsabaka yapılacaktır.

Verilecek primler 100, 60 ve 30 liradır

Müsabakada kazanan numaralar her ayın 5 inde gazetelerle
ilân edilecektir. Kazananlar ayın yirmisine kadar
şirkete müracaat etmelidirler.

Şirket, dükkanlarda ve lokantalarda numarasız şişe kabul etmemelerini
ve şişelerin üzerlerindeki numara kâğıdlarını muhafaza eylemelerini
sayın müşterilerinden rica eder.

BOSTANCI Gazinosunda

Bugünden
itibaren:

TURAN CAZ

Okuyucu Bayan FAHİRE nin iştirakile
başlıyor.

Hele şükür ya-
şamak zevkini
elde etti

Hayatı artık tahammülfersa bir
hal almıştı. Zira ızdırab veren
ayaklarla yürüyemiyordu. RADIO
SALTS banyolarını yapmağa baş-
ladığı vakittenberi kendisini hafif
ve cevval hissediyor. Bu tuzla
yapılan ayak banyoları sayesinde
adaleler kuvvetlenir ve ağrılar
ve şişkinlikler zail olur. En dar
ayakkabılarımızla hiçbir ızdırab
çekmeden istediğiniz vakit yürü-
yebilirsiniz. Her eczanede satılır.

Dr. A. KUTİEL

Karaköy Topçular caddesi No. 33

Umumi neşriyat müdürü: Enis Taksis
Sahibi: Necmeddin Sadık